

Latwiefchu Awises.

61. gada-gahjums.

Nr. 36.

Trefchdeenā, 8. (20.) Septembei.

1882.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrudon, Kurland. — Ekspedizija Westhorn tga grahmata-bohbē Jelgawā.

Nahditajs: No eekschjemem. No ahrjemem. Wisjannafahs fias. Mantineeki. Amateezibas ištahde Rihgā 1883. gadā. Labas laimes laštajem! Atbildes. Stubinafchanas.

No eekschjemem.

Pehterburga. 30. Augustā ir notifikšas daščadas Wisaugstakas pagohdinafchanas, gan zaur pa-augstinafchanu tšhinā, gan zaur gohda-sihmju dahwinafchanu. Starp pa-augstinatēm atrohnahs: leelfirsts Bahwils Alekšandrowištšs — par rotmeisteri; leelfirsts Konstantins Konstantinowištšs — par sčtahbskaptēini; leelfirsts Michails Michailowištšs — par poruštšiku; Mogikewas gubernatorš Dembowezkis — par geheimrahtu u. z. Gohda-sihmes dabuja: Riježas generalgubernatorš v. Drentelnš un Warschawas kara-apgabala komandēera palihgš, barons Krūdners — Alekšandera-Rewska ordeni ar briljanteem; gwardu korpuša komandēeris grahšs Schuwalows — Alekšandera-Rewska ordeni bes briljanteem; Odefas generalgubernatorš Hurko un 2. fapeeru brigadas komandēeris v. Reitlingers (Rihgā) — baltā Chrgla ordeni. — **Grahšs Loris-Melikows** lihds ar šawu familiju atbrauzis Pehterburgā un nodohmajohst wišu seemu tur uštūretēs. — **30. Augustā, kā Alekšandera deenā, Pehterburga** gawiledama fanehma Keisaru, Keisareni un leelfirstu Trohnamantineeku. No agra rihta pilšehta isgresnojahs ar karogēem. Keisara familija, atbraukusi ar twaikoni no Peterhofas, brauja watejōs ratōs pa Rewas prospektu uš Alekšandera-Rewska katedrali, un pehz liturgijas apbrauja šauschu fwehtku-plazi Zariznlugu. Pa wišu zeku beesas šauschu rindas šlaci apšweizinaja augstohs Brauzejus. Wakarā pilšehta bij apgaismota. — „**Waldibas Wehstnešis**“ šino, kā 25. Augustā Transundas oštā pee maltites uš twaikona „**Derschawa**“ lugu komandēeri isšauluštchi wefelibas Keisaram un Keisarenei — ar šlakeem urā un walštš-dšefmu. Keisara Majestete dšehris uš wišas Kreewijas flotes plaukššanu un šelmi. Komandēereem atwadotees, Keisars šazijis: „Es šemu lohti preezigs, mani kungi, kā man isdewahs kahdas deenas pabuht Zuhšu widū; pateizohs Zums par deenestu, — pateizohs par wišu, kō šchē redseju!“ — Keisara Majestetu krohnēščhana, kā „**Rusl. Wed.**“ šaka, nebuhšchoht wis 17. Septembei, kā tizis šinohts, bet tikai Nowembera šahlumā, jo dašči darbi newarohht agrak tikt gatawi, kā tikai 1. Nowemberi. — „**Waldibas Wehstnešis**“ šino, kā Keisara Majestete Montenegrijas firstam dahwinajis Andreja ordeni. — „**Gološs**“ šino, kā gubernatoreem peesuhthištšs ministēra žirkuleeris, lai ismekletu pa 5 pagasta-wezakee, kas lai buhtu klahst pee Keisara Majestetu krohnēščhanas. — **Ušaru un ulanu pulku pahrwehrščhana** par draguneem, kas ne šen no waldibas nospreesta un tagad teek ispidita, no kara leetu pratejeem teek atšihsta par lohti gudru šohli. Ušari un ulani kautinā pa leelakai dašai leetaja šohbinu un šchēhpu; bet šchee eerohtšchi tagadejōs karōs masal šwarigi. Dauds wairak war panahkt ar labeem šchaujameem rihkeem, kas tahlu šneeds. Masahs šlintites un pistoles, kahdas lihds šchim bij usareem un ulaneem, dauds masal lihds. Kreewu dragunu pulki turpreti nahkamibā wiszauri buhs apbrunoti ar pilnigahm kahjneeku šlinterem, tā kā draguni katrā brihdi warehš nolahpt no širgeem un pahrwehrštees par kahjneeku pulkeem. Tas wineem dohd leelu pahršwaru par wišeem ziteem pulkeem. Wini war dauds ahtraki par kahjneeku pulkeem aistēigtees uš weenu jeb oštū weetu, un tad tomehr, šawā nošazitā weetā nonahkufchi, pahrwehrštees par kahjneekēm un padariht wišu, kas kahjneekēm ešpehjamš. Leetas pratejt apgalwo, kā pehz šchihš reformas Kreewu jahneeku pulki buhs par wišu zitu Širopeeščhu armiju jahneekēm tee pahrakee, ja zitas walštšs nēsteigtohs šchāi šinā dariht pehz Kreewijas preekššihmes. — **Japanas keisara onkulis, prinzis Ari-**

šugawa, 2. Septembei atbrauja Pehterburga. Bahnusi wiau apšweizinaja zeku-ministeris un generati; mušita špehleja Japanas marščhu. Prinzis apmetahs Seemas-pili. — „**Waldibas Wehstnešis**“ šino, kā senatorš Manafeins 1. Septembei no Keisara Majestetes tika peenemts audienzē.

Tahdahm muiščahm, kuru ihpafšneeki nepilnu gadu deht šahweja sem aibildnibas, jeb isšchēhredščhanas deht bij nodohti sem kuratora ušraudšibas, lihds šchim zaur weetigahm eestahdehm Baltijā netika atkauts pahrdoht semneeku mahjas, kaut ari pašchi kuratori jeb aibildni to luhdša. Teefas, aisleegdamas tahdu pahrdohščhanu, pee tam stutejahs uš Baltijas privat-likumu 382. art., kas atkaut pahrdoht nepee-augufchu ihpafšneeku nekustamu mantu til šchahdōs atgadijumōs: a) kad manta ja-šdala starp pee-augufšhem un nepee-augufšhem mantineekēm; b) kad jamalšā parahdi, kureem maksafščhanas terminu newar pagarinahst; c) kad truhšt zitu lihdsleku preekšch nepee-augufchā ihpafšneeka uštūreščhanas; d) kad nekustamas mantas pahrdohščhana weenigais lihdsleki, zaur kuru war nowehršt kahdu ihpafšneekam draudofchu šlahdi. Kad šchahdu atgadijumu nebij, tad semneeku mahju pahrdohščhana netika atkauta. Tagad nu „**Rigasche Zeitungai**“ teek šinohts, kā waldofšchais senats šchāi leetā isšazijis žitadas dohmas. Weens kurators, kuzam Widšemes hošteefa bij leegusi pahrdoht semneeku mahjas, par to bij šuhdšejis pee waldofchā senata, un senats nospreedis, kā pahrdohščhana atkautjama, tamdeht kā Baltijas privat-likumu 382. art. nešimejotees uš semneeku mahju pahrdohščhanu, kas noteekoht deht semneeku buhščhanas galigas isšchēhščhanas un nodibinafchanas. Pehz šchi špreeduma turpmak nu augšchminetahm muiščahm semneeku mahju pahrdohščhana atkauta.

Pehz Kuršemes statistikas komišijas šinahm, kas šakrahtas pehz no privat-muiščhu muiščas-waldehm ešuhstiteem šinōjumeem, pehdejā šaimneezibas-gadā (no Šurgeem 1881. lihds 1882. g.) Kuršemē bijušt lohti naiga semneeku mahju pahrdohščhana, — leelaka nekā wišōs preekšchējōs gadōs. Prohti minetā šaimneezibas-gadā pahrdohtas ne masal kā 1110 mahjas, lohpa 151 tuhšt. 464 puhra-weetas (lihds 51 tuhšt 500 dešetianu) leelas, par 4 milj. 348 tuhšt. 469 rubleem (t. i. puhra-weeta par 28³/₄ rubl.), tā kā no 11 tuhšt. 906 mahjahm Kuršemes privat-muiščas ap Šurgeem šch. g. bijuščas pahrdohtas jau 8104 mahjas, jeb 68 proz. Par wišahm šchihm 8104 mahjahm aismakšahs lihds 28 milj. 286 tuhšt. rubtu.

Kuršičhu krahščhanas- un aisdohščhanas-lahde, kā „**B.**“ šino, šlehdša šchi gada 5. Augustā šawa pirmā gada reškinumus. Wina 1881. g. 25. Maijā no šinanzu-ministēra kunga apštīprinata un uššahka šawas darišchanas ar 1. Augustu. Wina tagad jau 31 beedris ar šamalkatu pamata- un darba-kapitalu no 1085 rubl. Bes tam gada laikā ir nogulditi uš augšēem 4260 rubl. 37 šap., kas pret drohščhibu atkal aidohti. Šihras eeneščhanas bij 367 rubl. 18 šap., isdohščhanas 230 rubl. 77 šap.; pamata-kapitalam tika peeschkirti 34 rubl. 11 šap. un atlikums ismakšahs beedreem kā diwidende, — lohpa 102 rubl. 30 šap., jeb katram 3 rubl. 30 šap.

No Lukuma. No ta laika, kamehr Lukums zaur dšeljeku ar Rihgu un Jelgawu šaweenohst, tas wišadā wišē ir ušplauzis. Šchihdu šaufmani brauz pa apkahrtejahm muiščahm un mahjahm, labibu, linu-šehklas un lohpus pirkdami, kō tad pa dšeljeku uš Rihgu šuhsta. Lukuma apgabala šaimneeki gan reti pehz kahdas prezēs uš Rihgu brauz; wajadšigahs šilkes, šahli, dšelši, šeepeš, šupersošatu u. t. j. pr. pehrš šepat Lukumā. Dauds jauni un štalti nami želti un wehl tagad gadu no gada jaunus šaiša. Bohtis ar wišadahm prežehm peepilditas; winu leele lohgi ar wišadeem grešnumēm un šchahštes-leetahm pee-

kranti, pirzejus labinadami labina, lai tik nahk eefschâ. Nedekas-tirgu tura ohtrdeenâs un peektdeenâs. Ohtrdeenâs, kas ne sen eezelts, ir wehl tahds paplahns, bet peektdeenâs — it ihpafchi rudens laikâ — tirgus-plazis kâ bahstin peebahstis un ari eelas wehl tahlu jo tahlu ar tirdsineekeem pilnas. Bet wisa andele ir wairaf Schihdinu rohkâs, un lai gan daschi Wahzeefchi un Latweefchi mehgina ar Schihdeleem konkureereht, taf laudis labaki peht no Foscheleem un Jankeleem, nekâ no kfristiteem zilwekeem. Tee ir tik pirzejeem, kâ pahrdewejeem wairaf pa prahtam.

Sen gadeem pastahw Tukumâ Wahzu amatneeku beedriba, lam ir teizamâ lasamo grahmatu krahjums. Ta par to gahdâ, kâ beedri un winu familijas sawu watas laiku jauki pawada; wina isrihko weefsigus wafarus, preekschâ lasijumus un daschadus jautajumus isskaidro.

Tukuma apgabala muischneeki un ziti leelgruntneeki dibinajufchi semkophibas beedribu, kur wiswairaf seemas laikâ fanahl aprumatees un spreesht par semkophibas leetahm. — Tukuma basnizas draudses skohlotajs Witinsch, tagad par skohlotaju Wihnschenkê, bij preeksch kahdeem gadeem dibinajis dseedaschanas-beedribu, kas daschu reis, laizigus un garigus konzertus isrihkodama, klausitaju sirdis eepreezinajufi un 2 gadus no weetas 30. Augustâ Kursemneeku brihwlaifchanas-swehtkus swinejufi.

Nu pat apstiprimata Tukumâ weefiga beedriba, kas par to grib gahdaht, lai beedri un winu familijas sawu brihwlaifu jauki un peeflahjigi waretu pawadiht. Beedriba isrihlohs weefibas wafarus, danzofchanu, maskerades, preekschâ lasifchanu, isskaidroschanas par daschadeem jautajumeem, eegahdahs lasamahs grahmatas, awises un daschadus laifkrastus. Beedribas dibinataji 8. Augustâ sapulzejuschees, apspreedufchi, kâ schis noluhks buhtu wislabaki isdarams, eezehluschi preekschneezibu un usnehmufchi daschus jaunus beedrus. No wifas sirds wehlam beedribai labu weifsmi, lai ta buhtu Tukumam un wifam apgabalam par swehtibu! — Behz kauschu skaitifchanas 29. Dezemberi 1881. g. bij Tukumâ 5951 eedfihwotajs. No scheem bij kfristiti zilwekt 3192, Schihdi 2759. 1863. gadâ bij Tukumâ 3398 eedfihwotaji. Tâ tad 18 gadu laikâ eedfihwotaju skaitis audsis par 2553. —

No Ugahles. 16. Augustâ, pulksten 10ds wafarâ, tifa pee Smilfchu-krohga firgu-saglis, Schihds, nofchauts. Tas notifa tã: Smilfchu-krohga kalejs, wafarâ no Biltenes braukdams, redsejis meschmalâ diwus Schihdus stahwam. Geklatijees sikhmigohs wahgus, pafinis tohs par teem pascheem, kas jau Juniya mehnesi Ugahlê firgu-sagteem redseti. Sabihjees, ka neteel aplaupihts, steidsees us preekschu. Pee sudmalahm tijis, fazijis, lai fargâ firgus; jo redsejis firgu-sagtus. Mahjâs pahrbrauzis, teizis jawam krodhsineekam to paschu. Krodhsineeks, jau wairaf reifas no firgu-sagteem peemellehts, panehmis flinti un gahjis sawu firgu-stalli walteht. — Kalejs fuhthijis sawu amata-puifi, fohlidamees pehz noturetahm wafarinahm ari nahkt. — Nebija stunda pagahjufi, reds no sudmalahm weenu brauzam un ohtru jahjam. Brauzejs aifskreij kroggam garam un jahjejs nogreeschahs fahnis us muischas zeku. Kamehr krodhsineeks ar puifi dohmâ, kô nu dariht, tẽ reds jahjeju johneem atpakaf nahkam. Krodhsineeks, rohkas isplehtis, flinti preekschâ turedams, grib Schihdu aptureht. Bet firgs zelahs stahwu un kriht krodhsineekam wirsû. Azumirkli Schihds ir garam. Krodhsineeks fahz, lai aptur, zitadi schaus. Drihs pehz tam flinte sprahgst wafam un Schihds gahschahs no firga semê. Lehjis gan wehl firgam mugurâ, bet atritis atpakaf un bijis pagalam. Winu pahrmellejohht, atrada 25 rubtus naudas, sudraba kabatas-pulksteni un 22 rewolwera patronas. No pases, israkstite us Löwensteina wahrdû, wareja redseht, ka bija flakteris, pee Leepajas peerakstijees. Bij ari rakstis no Krohtes muischas-waldes, lai buhtu brihw Krohtes baronam sagtu schkimeli mekleht. Schihds un wina beedris naw wis firgus mellejufchi, bet bij sagufchi. Scho wafar, kâ tagad redsams, tee paschi basnizas krodhsineezei firgu un ratus, un weenam kalpam firgu sagufchi. Tagad tee bij peekhrufchees pee Sila krodhsineeka diwi firgeem. Weens nu ir saudejis sawu dshwibu, ohtris laidees lapas, sikhmigohs wahgus un ohtru sagto firgu atstahdams Talsds, kahda Schihda stedelê. Lai Deems dohd, ka tas teefai ne-isbehgtu!

—tt—

Rihga. Par Widsemes gubernas-prokureeri, R. von Kietera weetâ, eezelts eefschleetu ministera fewifschu usdewumu isdaritajs, kolegiju-rahts Nikolajs Mefkandrowitschs Miasojedows. — **No juhr-males raksta „Rig. Ztgai“:** No Raugureem 2 sweijneeki ar masu meitinu prastâ sweijneeku laiwâ dewahs zeta us Rihgu, lihdswefdami 95 puhrus kartufeku un 380 kirbifchus. Wini laimigi nobrauzâ lihds Dinamindei, kad nakti, starp pulkst. 3 un 4 no rihta. fazehlahs

leela wehtra. Kirbifchus eemeta juhrâ, un wehtra dsenaja sweijneekus. Kad ari kartufeki bij saudeti lihds 20 puhreem, wehtra laiwu ismeta malâ starp Bildeerlineem un Edinburgu. Safalufchee nelaimigee tur atrada laipnu patwerfmi; wini pahrdewa sawus kartufekus un — atpuhtufchees — aifbrauzâ atpakaf mahjâs. — **Widsemes muisch-neezibas konwents** tikschoht safaukts us 11. Oktoberi. — **Rihgas I. draudses-teefas sehdeklis**, kâ draudses-kunga weetneeks Ad. Sadowfky fgs zaur „Widf. gub. awifehm“ dara finamu, atrohnahs no 1. Septembera Salaspili (pahz Kurtu stanziju). — **Uguns-apdrohschina-fchanas beedribu weetneeki Rihgâ** lohpiji nolehmuufchi namu apdrohschinafchanas malku Rihgas preekschpilfhehtas wa-augstinahht pa 2 lihds 3¹/₂ rubl. no 1000, un tanis weetas, kur uhdens-wadi wehl ne-ewillti, pee malfajamahs prehmiyas wehl peelikt 20 proz. — **Preeksch Rihgas jaunahs Kreewu basnizas swehtbilschu** isgatawofchanas walstis-padohme atwehlejufi 19 tuhft. 660 rubl. Darbus isdarihs Pehterburgas mahkslu akademija. — **Rahds schwindleris**, kâ „Rig. Ztgai“ raksta, schinis deenas peekrahpis kahdu lauzineeku malkas-pahrdeweju schahdi: Pee Rihgas weefnizneeka T. nonahjis jaunus, labi gehrbees wihrs, peedahwadams partiju malkas; falihgufchi par 6 rubl. 70 kap. afi, un jaunais zilweks apfohlijis atfuhtht 10 afis malkas. Trefchajâ deenâ atwesta malka, un 67 rubli ismalfati. Pee beidsamajahm afihm weefnizâ eeradees semneezinfch, luhgdams, lai winam, kâ malkas ihpafschneekam, ismalfatu naudu. Jaunais zilweks usaizinjais winu un malkas wedejus, lai nonahl kahdâ schenki; tur fuhrmaneem ismafajis pa 70 kap. no afs peewefchanas-naudas un tad — patš pasudis. — Semneeks tã tad par sawu malku nedabujis ne grafcha!

Ji Dohlesmuischas dahrsa „Balt. Wehstn.“ redakzijai 4. Septemberi peefuhthiti nupat nogreesti pihladfchu jari ar gatawahm ohgahm un ar isplaukufcheem seedeem, un tapat ari tik-ko pluhkti semenu zeri ar seedu pumpureem, usplaukufcheem seedeem un ar negatawahm un pilnigi gatawahm ohgahm. — Ari no Lohdurgas min. redakzijai rakstihst, ka tur pihladfch, kuram brangas ohgas, seedohht ohtru reisi.

No Kelawas (Widsemê). Ne wifai ilgi atpakaf pakahrahs schiejenes keegelneeka feewa, kas pee wahjprahtibas bij nahkufi. Keegelneeks ir Bruhsijas pawalstneeks, kas labu laiku jau ar scho amatu schê puhlejahs.

No Katrin- jeb Chku-kalna (Widsemê). Rudsi gan schogad bij teizami, bet ar wafareju stahweja daschâs weetas gauifham wahji. — Dfird, ka ari daschâs mahjâs efoht zuhku-fehrga kahjâs. — Julija eefahkumâ muhs peemelleja leela auka ar leetu, kas ehlahm jumtus applehsa un daschus lohkus ar faknehm isgahsa. — Ari daschus pehrkona spehreenus efam peedfihwojufchi. — 24. Julija wafarâ usbrukufchi schiejenes Lihbeefchu mahju faimneekam atreebeji, pee lam weens to aif rihles turejis un ohtris to fitis. — Tee mehginajufchi zaur ahbolu sagfchanu faimneeku no istabas dabuht ahra; bet kad tas jau bihdamees negahjis is istabas ahra, tad usbruzeji dewufchees tani eefschâ un klupufchi faimneekam mugurâ, un pehz tam fahkufchi ahra schaut. — Saimneeka feewa, nobihjufees, gut flima. — Ne-ilgi atpakaf un ne tahlu no kahda gohdiga, rahma, lehna un deewabihjiga wihra mahjahm, kâ dsirdams, efoht kahdâ nakti uguns faturta, lai wehifsch to eepufstu schi wihra mahjâs un tahs aifdedfinateu. — Dohmas greeschahs, ka palaidni to darijufchi, gribedami zaur to schim wihram atreebtees. Bet uguns pamanita no mahneekem un nodsehsta.

M. Gaujmaleets.

No Kolberga pagasta, Alufnes draudfê, raksta „Balt. Wehstnesim“: Scheijenes Leijas-krohgâ ir notizis schahds behdigs atgadijums: Meschafargs Meefis, kahdus 62 gadus wezs, eenahl kahdâ deenâ Leijas-krohgâ un usprasa krodhsineekam par 5 kap. fsharku; to isdsehris, eedohd winam 15 kap. gabalu, prasidams, lai isdohdoht 10 kap. Bet krodhsineeks, negribedams isdohht, speedis, lai Meefis notehrejohht ari tahs 10 kap. Wahrdâ pehz wahrdâ, kamehr abi fahkufchi lamatees. Pa tam ziti krogga laudis bijufchi isgahjufchi ahra. Behz ne-ilga laika daschi eenahl atkal atpakaf kroggâ un atrohd Meefi gufoht pee semes, bes atmanas. — Ohtrâ rihtâ muischas-polizejai bij darihts sinams, pehz lam tad ismekleschana eefahkta un bruguteefai pawehstihst. — Meefi apluhkfoht, atrada, ka bij gruhthi eewainohth; galwas-kausf bij stipri fadragahth, weena meefas pufe pawifam bes dshwibas un — nelaimigais runahht ari wairs newareja. Efoht mas zeribas, ka warefchoht iswefetotees. — Tã zilwekam war gaditees nelaimie par neeka 10 kap.!

Rehwale. 28. Augustâ us brunu-kuga „Bermenez“ notikufi leela nelaimie. Enkurs jau bijis nolaihts, bet mafchinists, us kahda

ofizeera pawehli, maschinai lizis eet, — fugis dewees us preekschu un enkura kehde pahtruhlfusi. Enkura kehdes nolaischamâ maschina zaur to bij fahlfusi |greestees un ar tahdu sparü fweedusi kehdi, ka 2 matroschi us weetas bijuschi pagalam un 5 gruhti un 13 weeglaki eewainoti. Abus nonahwetohs matroschus to paschu wafaru wehl paglabajufchi, musikai spehlejoht un wifu kareiwu gohdu parahdoht. — **Wifas Igaunu beedribas** noswinejuschas Keisara deenu (30. Augustu) ar leelahm gawilehm un luhgufchas gubernatoram, lai noleef pee Keisara Majestetes kahjahm wiau wispadewigafahs laimes-wehleschanaas.

Warschawa. 30. Augustâ nodega wadmalaas fabrika Starschistschâ; fshahde 150 tuhft. rubl.; 500 strahdneeku palikuschi bei darba.

Maszkawa. Par briljantu sahdsibu, kas istahde tika padarita nakti us 2. Augustu, lasamas schahdas fshlakas finas: 23. Augustâ, ap pulkst. 12em pusdeenâ, Dubinska eekihlajamâ weikalâ eenahza dahma, widejds gaddâ, smalki gehrbusees, daschas selta leetas eekihladama par 15 rubl. Gramatâ wiau eerakstija par Antoninu Pawlownu Remiru. Tuhlit pehz winaas eeradahs gadus 25—28 weza smalka dahma un 2 selta medaljonus un 1 broschu eekihlaja par 30 rubl. Diwi stundas wehla kantori nonahza stalts, smalks lungs, wahrda Drlows, un dabuja 13 rubl. par selta medaljonu, kuru no nehma no sawas pulkstena-kehdes. Tahs paschas deenas wafarâ, kad jau metahs krehslis, eeradahs atkal ta dahma, kura sawahs par Strukowu, un eekihlaja wairak leetas, par tahm dabudama 70 rubl. Bet weikala ihpaschneeks nu tikai pamanija, ka eekihlatahs leetas nemas nebij nefatas un ka us wisahm atradahs burti D. K. Winsch to pasinoja pristawam, un tam laimejahs apzeetinahst ta fahkto Strukowu, kad ta ohtra rihta atkal nonahza kantori. Sabihjusees wina fahka raudahst un luhgt, lai laishoht wafam, jo brahlis gaidoht ahra. Ari to apzeetinaja, un iskratoht, pee wineem atrada ne ween dauds selta-un briljantu lectu, bet ari daschas mobiliju apdrohschinaschanaas beedribas biketes. Krumbiegels asfina wifas leetas par tahm, kas winam istahde bij nosagtas. Naudas fina Krumbiegelim weena alga, ka prozese beidsahs; jo istahdes artelis tam fshahdi jau atlihdsinajis. — **Ismeklejoht nelaimes atgadijumu** us Nikolaja dselszeta (ne tahf no Kinas), israhdiwees, ka tas notizis zaur launu nodohmu. — **Ragulohtu, zuhku un mahjas-putnu** istahde eefahfufees 3. Septembei; mohderneeziwas raschojumu istahde — 5. Septembei. — **Maszkawas fudraba leetu fabrikants** Ghebnikowa fgs 30. Augustâ, ka „Golos“ sino, pasneedfis Keisarenei dahrgu Keisara portreju. Bilde atrohnahs platâ rahmi is sila fanta. Wirs Keisara galwas mirds briljantu krohnis, un ari ap wifu bildi reds briljantu gresnojumus.

Maszkawas-Kurfskas dselszeta walde nosagijufi 150 tuhft. rubl. ka atlihdsinaschanaas-maksu teem, kas apfshahdeti Mzenskas nelaimes gadijumâ.

Rischnij-Nowgoroda. Kahds swarigs noseedsneeks, wahrda Gorschlow, kas bij peedalijees pee leelahs sahdsibas Tula (160 tuhft. rubl.), isbehds is Makarjewas polizejas zeetuma. — **Par Rischnij-Nowgorodas gubernatoru** eezelts lihdschinigais Archangelskas gubernatorâ, generalmajors Baranows.

Drlâ 31. Augusta wafarâ bijuschi 2 uguns-grehki kanepuju spihkerôs. Skahdi, kas zaur tam notikufi, rehina us wairak nekâ 100 tuhft. rubl.

Odesa. Preeksch Odesas schini gadâ atwests 18 tuhft. 469 pudi tehjas, 1 milj. 106 tuhft. 100 rubl. wehrtiba; us widus gubernahm aigahjis zaur Odesu wairak nekâ 200 tuhft. pudu. — **Odesas pilsehtas-dohme** nospreedufi lihdschinigo „Schihdu eelu“ turpmal fahkt par „Skobetewa eelu“.

No ahsemehm.

Wahzija. Austrijas krohna-prinzis Rudolfs ar laulato draudseni atbrauzis Breslawâ un tizis apweizinahts no keisara Wilhelma; wehla winsch dewees us manewereem, kurus wada Wahzu krohna-prinzis. — **Keisars Wilhelms Breslawâ** stary ziteem laipni fanehmis ari Breslawas katolu biskapu Herzogu. No tam spreesch, ka Wahzu waldiba nedohmâ fanihstees ar katolu basnizu deht no laizigahs waldibas kulturâs-kara laikâ eezeltem katolu mahzitajeem, kurus biskaps Herzogs usajzinajis atkahptees, tamdeht ka pehz katolu basnizâs likumeem mahzitaji naw eezefami no laizigahs waldibas. Waldiba tagad laikam raudsihs preeksch mineem mahzitajeem zitadi gahdahst, lai tee nepaliktu bei weetas un maises.

Austrija. Turku deputazija, kas atnesa Keisaram Franzim Josefam Rischan-Zmtijasa ordeni, ne fen atbrauzâ Wihne. Deputazijas preekschneeks bij feldmarschals Fuads Pascha. Keisars Franzis Josefs fanehmis no deputazijas atwesto ordeni. Deputazijas lohzeffi pehz tam tika eeluhgti us meelastu pee Keisara galda. — **Ismekleschana pret sozialdemokrateem** Wihne arwenu wehl teef turpinata. Pee dauds strahdneekem bijufi kohrtetu kratishana, un polizeja atradufi leelu pulku no ahsemes eewestu sozialistu awischi un rakstu. Wihnes awises isskaidro, ka sozialdemokratu gars, kas tagad atklathts pee Wihnes strahdneekem, ne-efoht tur eewests no ahrenes, bet isaudfiss pats is weetigahs strahdneeku buhshanaas. Strahdneekem efoht pahrak gruhta, nabadfiga un apspeesta dshwe, un tamdeht tee nahlfufchi us daschadahm aklamahm dohmahm. Ja griboht isdeldeht pee strahdneekem sozialdemokratu garu, tad labakais lihdsellis buhshoht, pahrlaboht wiau dshwes buhshanu.

Franzija. Tunise iszheles stribus stary Frantschu un Italeeschu waldibahm. Kahds Italeetis Tunise bij usbruzis Frantschu saldatam un par to tizis nodohts Frantschu kara-teesai. Italeeschu waldiba tam pretojahs, pagerehdama, ka noseedsneeks tiktu nodohts Italeeschu konsula teesai Tunise, jo pehz wezajeem nolihgumeem stary leelwalstihm un Tunises waldibu Ciropas leelwalstiju pawalstieeki Tunise teefajami katris zaur sawas walsts konsula teesu. Bet Franzija tagad pehz Tunises eenemschanaas faka, ka wezee nolihgumi nu wairs ne-efoht spehka. Stribus palizis jau deewsgan afs.

Anglija. Rimerikâ (Zhrija) kahdas deenas atpakal tika pehz teefas spreeduma pakahrts agrar-slepkawa Heins. No daschahm pusehm bij draudehts, ka pee pakahrshanaas notikshoht kauschu nemeeri; bet waldiba bij ap karatawahm fapulzejufi 700 polizistu, un laudis isturejahs meerigi. Tomehr dauds Zhru pilsehtas nemeerneeku partija pakahrshanaas deenâ isrihkoja truhwes-swehtkus, it ka kad slepkawa Heins buhtu kahds mohzeneeks, kas par patriotiskeem darbeem teef notefahst. — **Matrosis Westgets,** kas Karakasa (Deenwidus-Amerika) tika apzeetinahts, tamdeht ka pats usdewahs par dalibneeku pee slepkamibas Dublinas Feniksa dahrsâ, tagad teef wests ar fugi is Amerikas us Angliju. Polizeja gan dohma, ka tas runajis melus un gribejis zaur to til panahkt brihwu pahrbraufshanu us Angliju; bet lai tai nepahrmestu weeglprahtibu, wina tomehr mineto usdohshanohs kahr-tigi ismekle un tamdeht leef atwest Westgetu us Angliju.

Spahnija. Spahneeschu finanzu-ministerim Kamatscho ne fen kahda ehromota lahdiite tika is Barcelonas peefuhfita pa pastu. No eefahfuma winsch gribeja pats to attaisht, bet wehla nodewa polizejai, kas to lika ismekleht zaur leetas-pratejeem. Israhdijahs, ka lahdiite bij pildita ar dinamitu, un ka buhtu notizis breehmigs sprahdseens, ja wina nebuhtu tikufi attaisita ar sapraschannu. Medjams, ka te bijis mehginajums, nogahlinaht finanzu-ministeri. Kahdas nedelas atpakal tahds pat notikumus bij ar Spahneeschu ministeru preekschneeku.

Greekija. Waldiba wehl turpinajoht fagatawoschanohs us karu, un laudis wehl pastahmigi teefoht usmusinati pret Turziju. Turku waldiba par to fuhthijufi Greeku waldibai scheloshchanaas rakstu.

Turzija. Salihgums stary Turziju un Angliju Egiptes jautajumâ lihds pehdigam laikam nebij galigi noslehgt, un tagad laikam Anglija wairs negribehs to noslehgt, jo nu wina jau weena pati pahrawarejufi Arabi Beju. (Stat. sinojumâ no Egiptes). — **Albaneeschu atkal fahlfufchi isrihkoht** nemeerus pee Montenegrijas rohbeischahm. Afmaini kautini wehl gan naw bijuschi, bet tee it weegli katra brihdi war atgaditees. — **Konstantinopelâ** ne fen eeradees Escherkesu wadonis God Bejs. Schis eewehrojams zaur sawu wezumu, kahdu laikam wehl neweens kara-wihrs pasaulâ naw peedshwojis. Winsch eestahjees Turku kara-deenestâ 1777. g., un ta tad atrohdahs schai deenestâ pilnus 105 gadus. Wiam tagad 120 gadu, un tas wehl spirgts un wefels, kaut gan bijis 65 laujâs un pee tam 23 reijas tizis eewainohts. Winsch deenejis sem 8 Sultaneem, un prohti: sem Abdul-Hamida I., Selima, Mustafa, Mahmuda, Abdul-Medschida, Abdul-Asfa, Murada un Abdul-Hamida II.

Egipte. Kahds Egipteetis, kas par diwu Anglu nolauschannu bij noteefahst us nahwi, tizis pakahrts Egipteeschu pilsehtas-dalâ Alesandrija. Bet wina lihks nedabujis ilgi karatees, jo Egipteeschu to nonehmufchi ar waru. Kaut gan pee karatawahm stahwejufchi lihds 20 polizistu, kas tahs apfargajufchi, tomehr usbruzuju pulks bijis til stipris, ka polizisti tikufchi fakauti un aisdshiti. Egipteeschu nodohmajoht eebalsameereht pakahrto lihki un nowest us kahdu moscheju, kur to waretu peeluhgt par mohzineeku un swehtuli. — **No Kediwa peefritejeem** tikufchi padariti daschadi waras-darbi pret wangineekem.

Schee teekohrt flitti tureti un pat mohziti. Schi leeta bij nahkufi awises, un Kediws bij peespeests par to doht issflaidrojumas. Wiasch newarejis noleegt, ka weens sawangohs Arabi Beja spijons gan tizis mohzihst, tamdeht ka leedsees doht sinas par Arabi Beju; bet ziti waras-darbi ne-efoht padariti, un Kediws efoht dewis pawehli, ka ari spijonu mohzichana turpma nenotiktu. — **No leelwalstju pufes** Kediwam listis preekscha, eezelt komisiju is 12 lohzekeem, kas spreestu, kahda atlihdinaschana buhtu malfajama par flahdi, kas zaur nemeereem Egipte padarita Giropas leelwalstju pawalstneekem. Komisija pastahwetu is 6 Egipteeschu un 6 Giropeschu lohzekeem. Schee pehdejee eezelami no feschahm leelwalstihm, no katras pa weenam. — **Karsch Egipte usskatams** par pilnigi pabeigtu, un tas notizis trijas deenas. Anglu generalis Wolfelejs 1. (13.) Septemeri eenehma Teel-Kebiru, isslihdinadams wifu Egipteeschu kara-spehku un eemantodams dauds leelgabalun un promjanta. Behz tam atkal generalim Buhdam pade-wahs Kafred-Dawara; tad tika eenemta Sagasiga un Belbeisa, un beidsot — Kahira. — Ari Arabi Bejs un Tulba Pascha drihs pehz tam tika sawangoti. — Ta tad mas deenas tas notizis, ko gan zereja, ka drihs notiks, bet tadschu — ne tik drihs. Zaur to Anglija peerahdijusi, ka wina proht karohrt ne ween us uhdeneem, bet ari — us faufuma.

Seemel-Amerika. Nu-Zorkas pilsehtä tagad preeksch weenas pilsehtas-datas eewesta elektriska apgaismoschana, kas isgudrota no Edifona. Ar laiku to grib eewest preeksch wifas pilsehtas. Elektriska gaisma efoht dauds spohschaka, gaischaka un weenadaka nefa gahses uguns un tamdeht preeksch azihm dauds weseligaka. Pee tam elektriska apgaismoschana ari wehl naw saweenota ar breefmahm uguns-grehka laika, kahdas war zeltees no gahses. Tomehr elektriska uguns nemalfajohrt dahrgafi par gahses uguni.

Widus-Amerika. Panamä bijusi semes-trihzeschana, zaur kuru basniza un zitas leelas ehlas pa dakai isphostitas. Daschas perjonas saudejuschas dsihwibu.

Wisjaunafahs sinas.

Finanzu-ministeris nolehmis, lihds 1883. gadam ne-isdariht nehahdu pahrgrohischanu dschreenu pahrdohschanas nosajijums. — **Zeku-ministerija** usdewust dselzjelu beedribahm, lai atkauj akzises eerehdneem apskatihrt atbraukuschohs preekschu-wagonus un spihkerus. — **„Waldbas Wehstneis“** sino, ka Keisarenes eestahdu darischanu-waditajs, barons Hoyningen-Hüne, us pascha luhgschenu atlaisis no amata un wina weeta eezelts lihdschinigais tautas-apgaismoschanas ministera palihgs, geheimrahts Markows, un ta weeta atkal par tautas-apgaismoschanas ministera palihgu eewehlehts schihs ministerijas padohmes lohzeleis, geheimrahts firsts Wolkonskis. — **Keelfirstene Aleksandra Josefowna** un keelfirsti Sergejs un Pahwils Aleksandrowitsch un Konstantins un Dmitrijs Konstantinowitsch atbraukuschi Maslawä. — **Us finanzu-ministera peebildejumu** Keisara Majestete pawehlejis Maslawas istahdes laiku pagarinahrt lihds 1. Oktoberim sch. g. — **No Maslawas istahdes atwehrtchanas** lihds 1. Septemberim eenemts 217 tuhst. 871 rublis. — **Maslawas generalgubernators firsts Dolgorukows** dabujis Franzijas gohda-legiona 1. klases ordeni. — **Turp** atbrauzis keelfirsts Michails Nikolajewitsch ar laulato draudseni un behreem. — **Is Odefas sino**, ka Giropeschu, kas bij te atbeguschu is Egiptes, tagad, kur Arabi Bejs sawangohs un Kahira eenemta, leelohs pulkohs dohdahs atpafal us Egipti, ta ka ruhmes peetrusht us kugeem, kas brauz us Aleksandriju. — **Borschumä, Disliskas gubernä**, 3. Septemeri sneegs kritis. — **Trijentes pilsehta** zaur leelu leetu pahrluhdinata. Ischrunekä ir nami aisnesti no uhdeneem. Dselzjela-brauzeeni pa dakai aptureti. — **Anglija leeli preeki par to**, ka Egipte karsch nobeidsees. Preezajahs wif — augsti un semi, leeli un masi, wezi un jauni — un slawä Anglijas karawadonus un kara-pulkus, kas Egipteeschus uswarejuschi. — **No Parises sinoja**, ka leelwalstis nodohmajohrt eejauktees Greeku-Turku rohbeschu srihdä un to isschirt; jo efoht israhdijses, ka Greekija un Turzija sawä starpä ar labu nesalihgs, bet drihs kersees pee eerohtscheem, ja leelwalstis tahm atlaus waku. Ka schi sino bijusi pateesa, to ari ap-leezina is Konstantinopeles; jo is turenas sino, ka schai leeta suhtaukonferenze jau eefahkusees 6. (18.) Septemeri. — **Jelgawas Latweeschu beedriba** schi gada tautas-swehtkohs, 29. un 30. Augustä, ka dsirdams, eenehmusi 2683 rubl. un kahdas kapeikas. Isdohschanas ari gan bijuschas jo leelas, bet tomehr dohmä, ka buhs atlikuschees wairat ka 1000 rubku.

Wantineeki.

Atstahstijis — Brihwafams.
(9. turpinajums.)

Marija apkampa mireja galwu un eefahka gaušhi raudaht. Dsiki aishrahbts, Indrikis stahweja blakam. Nelaitis, kas ilgus gadus bij gahdajis par Mariju, nu bij beidsis sawu gaitu un to atstahjis

weenu paschu. Marijas behdas bij pateesi leelas; jo kas gan nu wateja gahdaht par Mariju?

Indrikis uslika sawu rohku us Mariju un raudsija to meerinahrt.

„Neraudat,“ wiasch luhdja.

Marija to nedsrdeja. Wina wehl arween raudaja.

„Neraudat,“ Indrikis wehl reis luhdja.

Marija peezehlahs un usluhfoja Indriki.

„Al Deems! Nu es esmu weena pati atstahta!“ wina rohkas preeksch azihm lildama issauza.

„Waj tad Jums naw neweena Amerikä, kas Juhš tur sagaiditu?“

Indrikis prasija.

„Neweena — neweena! Man naw wairs schē wirs semes neweena, kas par manim gahdatu!“ nelaimigä atbildeja.

„Waj nelaitis bij Juhšu tehws?“

„Nē, mani wezaki ir fen miruschu; wiasch peenehma mani behrna weeta un mani mibleja ka ihšs tehws!“

„Juhš wizu ari ka behrns apkohpaht.“

„Ta tikai bij masa atmafka par to, ko wiasch man darijis. Wifas wina dohmas bij weenmehr Amerikä; bet tadschu wiasch tur newareja aissluht!“

Marija eefahka atkal raudaht.

„Ko tad wiasch zereja tur atrast?“ Indrikis prasija.

„To es nesinu; wiasch man to neteiza.“

„Waj slims buhdams wiasch Jums ari to neteiza?“

„Wiasch jau nedohmaja, ka tik ahtri nomirs. Tas wifadi zereja, ka wehl safneegs sawu mehrki. Mirdams wiasch gan gribeja isteikt man wifu; bet wairs ne-eespehja, jo wiasch ahtri isdifa.“

„Schinis papihros Juhš wifu atradiseet,“ Indrikis fajija. „Scho pazinu dohdams, wiasch Jums ihšs wahrds teiza, ka lai Juhš to paglabatu!“

„Es newaru — paglabajeet Juhš!“ Marija sauza. Wina usskatija mironi un eefahka atkal raudaht.

Indrikis nemas newareja isprast, ka Marija wareja ustizetees winam un list paglabahrt to pazinu. Winam, kuru Marija til mas pasina, ta ustizeja papihrus, karohs atradahs winas laime. Wiasch buhtu atraidijis Marijas luhgschenu; bet tas negribeja zaur tam padarht wehl leelakas winas behdas. Indrikis paglabaja pazinu, ka sawu wifu dahrgako mantu. Ruga ruhme, kur mironis guleja, eenahza ari kapteinis.

Karstens issflaidroja Marijai, ka wina newar te pee mirona palikt; bet tai ir ja-eet us sawu fajiti.

„Nē, nē!“ wina mironu apkampdama issauza. „Es newaru schtirtees no sawu mihlä tehwa.“

Marijai beidsot bij japaaklausa kapteinim.

Karstens pats wadija Mariju lihds winas fuga istabizai.

Indrikis dewahs us fuga wirfu. Wiasch pahrdohmaja Marijas behdas. Ta bij palikus grubdeenite, kurai naw neweena apgahdataja. Wina bij wehl, ta fahot, behrns; ko lai wina nu wareja eefahkt tur tahlaja sweschaja semē? Labprahrt wiasch buhtu gribejis Marijai palihdseht; bet tas to newareja. Amerikä wiasch bij tahds pat sweschineeks, ka Marija. Bes tam wiasch newareja un nedrihsteja nokawetees safneegt sawu mehrki, no kura nahza wina un wina peederigo laime. Indrika sirdi bij diwejadis zihnusch. Tehwa usdewums, ko wiasch nedrihsteja nokaweht, tam bij jawed galä, un is Marijas bruhnajahm azihm wiasch atkal wareja lasht to luhgschenu: Ne-atstahj mani!

Pee Indrika peenahza kapteinis.

„Waj Juhš pasihsteet to weziti, kas walar nomira?“ wiasch prasija.

„Nē,“ Indrikis atbildeja.

Karstens usskatija wizu brihndamees.

„Ka tad tas nahza, ka Juhš bijahrt pee wina mirschanas?“

wiasch prasija tahlak.

„Man garam eijohrt, wina meita pee manim peeskrehja un mani luhdja, lai es palihdsoht winas tehwa, kas drihs mirschohrt. Es paklaustju winas luhgschenu un gahju, lai gan slimneekam palihdseht nefa newareju.“

„Winam neweens newareja palihdseht,“ Karstens fajija. „Dakteris wehl brihnijahs, ka wiasch ir til ilgi dsihwojis. Lai gan glahbt wizu wairs newareja, tad tomehr man buhtu bijis patihklamaki, ka tas nebuhtu nomiris schē us fuga.“

„Indrikis zeeta klusu; wiasch sinaja, kamdeht kapteinis to wehlejahs.“

„Kamdeht gan brauja wezais us Ameriku?“ Karstens prasija.

„Nesinu.“

„Waj winam gan ir kahdi peederigi?“

„Nē, nelaimigä meitina schehlojahs, ka wina nu efoht atstahta weena pati schini pasaulē,“ Indrikis peesihmeja.

Kapteinis raustija plezus.

„Labi winai gan nellahsees Amerikä,“ wiasch atteiza. Esmu dauds tahdu aishwedis us Ameriku, kas nepasihdami turenas dsihwi zere atrast leelu bagatibu. Tur aishnuschu, wina tikai mahzijahs zeest gruhtumus un behdas. Waj naw mulkiba, ka wezs zilweks brauz us Ameriku, mekleht laimi! To tikai war dariht zilweks, kas ir jauns un spehka pilns!“

„Indrikis nefa ne-atbildeja. Kapteina wahrdi winam speedahs sirdi. Wiasch til lohti behdajahs par Marijas listeni, un tagad wehl pawairoja kapteinis wina behdas, fajidams, ka Marijai buhschohrt flitti flahstees Amerikä.“

Ra rahdijahs, tad kapteinis sinaja Indriksa dohmas.

„Es Zuhš reis dširdeju fakam, ka Zuhš gribeet tai nelaimigai meitinai palihdseht un winaš behdās klahst stahweht,“ winaš fajija. „Es tizu, ka Zums ir laba firds, kas wehlahs ikkatram dariht labu; bet šchoreis Zuhš gudri daritu, kad ne-apnemtohs nest šcho nastu. Zuhš wehl nepasihsteet winaš smagumu un nemas nesineet, waj wiru wareseet nest tur šweschajā semē. Ra gan Zuhš Marijai palihdseht? Zuhš wehl eseet jauns un nenomaneet tahs leetas. Zaur tam, ka gahdaseet par Mariju, Zuhš wareet nokaweht pašchi fawus darbus, un zaur tahdu nokaweschanu Zums war jo lehti rastees truhlumis un nabadsiba.“

„Waj tad mehš abi ne-atradisim palihdšibu, kad mums klahsees flikti?“ Indriksis peesihmeja.

„Kas zere Amerikā atrast palihdšibu, tas maldahs,“ kapteinis atbildeja. „Tur ir ikkatram jazerē un japalaischahs us fawu pašcha spēhfu. Kam ta nam, tas ir pasudis. Tagad Zuhš to netizeet; bet kad buhseet tur bijušchi kahdus mehneschus, tad gan to šapratisseet.“

„To es netizu,“ Indriksis atteiza.

„Nu, tad prohwejeet,“ kapteinis fa-ihdšis atbildeja. „Es gribeju tikai doht Zums padohmu; waj nu Zuhš palauseet, jeb nē, — ta ir Zuhfu pašchu sinaschana.“

Kapteinis aigahja.

Indriksis noskatiyahs us kapteini. Winaš bij pilnigi taisniba. Us kahdu wihs wareja Indriksis palihdseht Marijai, tur šweschā semē un šweschā pilsehtā? Wina kabata nebij tik leela, ka tas buhtu warejis upureht preeksch Marijas dauds naudas. Us preekschu winaš gan warbuht to waretu dariht, kad tas dabutu mantoht nelaiķa Lamprechta mantibu; bet tur tad gan jau wareja buht nelaimigā Marija?

Indriksis pazinu, ko Marija tam bij ustizejusi, bij eebahšis fawā truhšču-kabatā; winaš nolahpa fawā kajitē un pazinu is kabatas iswiljis, to apluhfoja. Banti, ar ko pazina bij faseeta, wareja lehti attaisht, un tad bij eespehjams redseht wisu, kas pazinā atradahs.

Bet Indriksis ne-udrohščinajahs uplehst pazinu; jo kahda teesiba tad winaš bij pee tam? Winaš eebahsa pazinu atkal kabatā.

Dohmās nogrimis, winaš sehdeja fawā fuga-istabinā, bes ka buhtu manis, ka peenahf wakarš.

Winaš bij palizis klusu us fuga. Aukstais wehšč, kas wehl arweenu puhta, padarija debest tumšču un gaisu nepatihlamu. Tikai šchad un tad wareja redseht zaur mahkoneem mehnescha bahlo špohščumu, kas atkal jo drihs pasuda.

Indriksim bij apnizis kajites gais, tamdehl winaš dewahs us fuga wirsu, lai tur waretu ee-elpoht skaidrafu gaisu. Sawā firdi winaš dohmaja, tur atrast Mariju; bet par walti bij Indriksa melleščana. Marijas us fuga wirsus nebij. Us fuga wirsus nebij wairaf neweena zilweka, tā tikai sturmanis un matroschi.

Indriksis nomanija, ka mineteē kaudis bij wehl lohti strahdigi. Kad nu bij deewagan wehls laiks, tad Indriksim tahda strahdaschana iskifahs pawisam brihnischi. Us wina jautajumu tas dabuja atbildi, ka tas mironš tilščoht to nakt nolaisšis juhrā.

Indriksis nodrebeja. Waj ari Marija to sinaja?

Kapteinis isnahja is fawas istabas, un likahs buht lohti šakurbis, kad eeraudšija Indriksis.

„Gita pee meera,“ winaš fajija. „Šchi naktš ne buht naw wehleta preeksch pastaigaschanaš. Zuhš wareet fa-aukstetees un palikt flimi.“

Indriksis kawejahs ispildihst kapteina usajinajumu.

„Waj ta nelaimigā meitina sin, ka Zuhš schonakt gribeet nolaisšis juhrā winaš nelaiķa tehwu?“ winaš prašija.

„Nē! Kamdehl tad winaš tas ir jasin?“ kapteinis ihš atbildeja.

„Zuhš to nedrihšsteet klusu dariht, jo winaš ir pee mirona sawa teesiba,“ Indriksis fajija. „No Zuhš atbildeet winaš riht, kad winaš prašis pehž mirona?“

„Mironš jau guf wairaf juhdses ais mums juhras dibinā,“ Karstiens atbildeja. „Es dohmaju, ka tas buhs pa labu tai nelaimigajai un mums wifeem. Waj Zuhš dohmajeet, ka Marijai buhtu no tam kahds labums, kad winaš pretotohs tam darbam? Winaš tadšču wairš newar usmohdinaht mironi, un jashkirahs winaš ir no ta tā-tā-tā. Waj nu Marija raud, jeb dšeed; kas aismidšis nahwes-meegā, tas wairš ne-usmohdisees. Winaš daritu gudri, kad ta wairš neraudatu, bet apmeerinatohs, jo mehš nomirsim wiš fawā reisā.“

Indriksis šaprata, ka kapteinim bij taisniba.

„Marija tadšču wehlesees fawu nomiruscho tehwu wehl reis redseht,“ winaš peesihmeja.

„Tas paleel tā, tā to esmu fajijis,“ kapteinis atbildeja un beidsa runaschana.

Matroschi usnesa lihli us fuga wirsu. Mironš bij aptihst sehgeku drahnā un smags atmenis tam bij peesees klahst. Neseji to nolika preekschā kapteinim; tad tee apstahjahs apahret ap mironi un fawas žepures nonehmuschki skaitija kahdu ihšu luhgščanu.

Luhgščanu beiguschki, matroschi eesehja lihli diwi tauwās un us kapteina sismi to eelaida juhrā.

11.

Dhtrā rihtā jau itin agri atklaneja us fuga tas fauzeens: „Seme! seme!“ Preezigi urā-fauzeeni apšweiginaja Ameriku, kas tahumā bij redsama.

Us fuga wirsus parahdijahs pašascheeri, kas preezajahs, ka nu tiks pee sawa mehška. Starp pašascheereem Indriksis melleja par

walti Mariju. Waj Winaš nebij dširdejust to preezigo fauzeenu: „Seme! seme?“

Indriksis newareja un newareja isdohmaht, ko lai winaš eesahf un tā lai palihdš Marijai; jo kapteina wahrdi škaneja tam wehl arweenu aufis. Waj winaš eespehja winaš palihdseht? Waj winaš pašcham nebij jawed galā fawš usdewums? Wehl mas fundas un wineem bij jashkirahs. Warbuht ka winaš neredsehs wairš nepad Mariju!

Us fuga Indriksis redseja dauds preezigu zilweku. Waj tad šcho starpā newareja kahds buht, kas nelaimigajai Marijai palihdsetu? Waj winaš gan nesinaja, ka winaš tehws bij miris un isgahjuscho nakti juhrā tika paglabahst?

Pee Indriksa peenahja Zadeks.

„Zuhš gan nemas nepreezajatees, ka mehš nu reis klusim galā?“ winaš fajija.

„Neko dauds,“ Indriksis atbildeja, no Zadeka nowehtsdamees.

Pašascheeri bij wiš kajitēs nokahpuschi, lai waretu fawas leetas šalikt lohpa. Karstiens staigaja ar Editi pa fuga wirsu šchurp un turp. Edite bij atkal tik pat preeziga un jautra, tā fenaf. Un waj gan winaš newareja tahda buht? Winaš mihlais Karstiens tadšču bij šwehti apfohlisees par winaš gahdaht.

Pee wineem peenahja Zadeks. Weidsamajā laikā winaš bij mas šatikuschees.

„Edit, mas fundas mehš wehl buhsim lohpa, tamdehl nahzeet, lai Zums waru doht wehl kahdu padohmu,“ Zadeks meerigi fajija. „Es esmu to apnehmees un grihu to ari dariht.“

„Patejohs par Zuhfu laipnibu. Es esmu atradusi labaku padohma-deweju,“ Edite Karstenam rohlu šneegdama atbildeja.

Zadeks šakneeba luhpas. Winaš redseja, ka nebij maldisees fawas dohmās.

„Aha, adwokata funks, es Zuhš esmu nošrehjis,“ kapteinis šmeedamees fajija. „Zuhš man gan teizahst, ka Zuhfu firds esoht preeksch mihlestibas par wezu; tad tomehr Zuhš eseet škrehjuschki un gribejuschi dabuht manas mihlahs bruhstēs mihlestibu!“

Tas bij preeksch Zadeka par dauds. Winaš gribeja ais dusmahm un launa waj puschu sprahgt; bet bij jafawaldahs. Winaš aishildinajahs, ka ne-esoht ilgaki wakas runaht, un tad aigahja.

Weidsamahs fundas pagahja us fuga nemanohst. Drihs bij fugis šafneedšis Nu-Jorkas ohstu un pašascheeri šeidšahs is fuga ahra.

Indriksis palika stahwoht. Winaš bij jagaida Marija, jo tam bij winaš pazina. Mas šohlu no winaš Zadeks stahweja.

Kahds wihs no krašta šeidšahs us fugi.

„Kur ir Lamprechta lgs, Indriksis Lamprechta lgs?“ winaš škani fauja. „Kur ir Lamprechta lgs is B.? Man ir preeksch winaš weena wehstule,“ winaš, wehstuli labajā rohla turedams, tā fauja.

Indriksis šarahwahs. Winaš eedohmajahs no fawejeem un jau gribeja prašihst pehž wehstules; bet kahda eesščkiga balfs winaš to nelahwa.

„Kur ir Lamprechta lgs is B.? Winaš atbrauja ar šcho fugi!“ minetais wihs fauja wehl diktati.

Indriksis redseja, ka Zadeks us winaš rahdija, un Šchihds — kam wehstule bij — tuhli dewahs pee Indriksa.

„Aha! Zuhš eseet Lamprechta lgs is B.!“ Šchihds fauja. „Es lohti preezajohs, ka Zuhš esmu atradis; tē preeksch Zums ir weena wehstule!“

Indriksis usluhfoja Šchihdu. Winaš eeraudšija tam azu starpā rehti, pee kam tas tuhli atzerejahs Ridigera wahrduš. Indriksis sinaja, kas šchis bij par Šchihdu.

„Mani nesauž Lamprechtu,“ winaš meerigi atbildeja.

„Zuhš eseet Lamprechta lgs is B.! Winaš funks man to teiza!“ Šchihds us Zadeku rahdidams fajija.

„Tas funks tad laikam labaki sin manu wahrdu, nekā es!“ Indriksis atbildeja.

„Tē ir preeksch Zums weena wehstule.“

„Man naw tē neweena wehstule šagaidama.“

Šchihds nesinaja, ko dariht.

„Kur tad ir Lamprechta lgs, kas atbrauja ar šcho fugi?“ winaš prašija.

„Es nesinu, jo tahdu wihs ar tahdu wahrdu nepasihstu,“ Indriksis atbildeja, no Šchihda atkahpdamees.

„Kur ir Lamprechta lgs is B.?“ winaš wehl fauja. Winaš prašija kapteinim un matroscheem; tad tas wehl šatilahs ar Zadeku, un tad abi lohpa atstahja fugi.

Bes šchaubischanahs šchis Šchihds bij Kazentala brahlis, jo Ridigera aprakšischana lihdsinajahs winaš šejai. Indriksis jutahs buht preezigs, ka tas šchoreis bij tizis wakā no Kazentala.

Gandrihs wiš pašascheeri jau bij atstahjuschi fugi, kad Indriksis eeraudšija Mariju. Winaš stahweja pee fuga malas un skatiyahs us semi. Winaš waigi bij bahli un wiš winaš isklata leezimaja, ka ta bij peekufusi un šlumiga. Wiš to bij atstahjuschi un neweens nebij gribejis nēla no winaš sinahst. Bij šaprohtams, ka winaš nedrihšteja atstahst fugi; jo us kurenī tad gan winaš wareja eet?

Indriksis peegahja pee Marijas; bet ta to neredseja.

„Nahzeet man lihdsi, es Zuhš ne-astahšču,“ winaš fajija.

Nelaimigā meitina nedširdeja šchohs wahrduš.

„Waj Zuhš ustizeet man?“ Indriksis diktati prašija.

„Es Zums ustizu!“ Marija klusu šchauštedama atbildeja.

"Nu, tad nahzeet," Indriķis luhdja. Marija kavejāhs to dariht, itin kā wina baiditohs spert to fohli, kas wina nu bij jasper.

(Turpmat wehl.)

Amatneezibas istahde Rihgā, 1883. gadā.

No amatneezibas istahdes efekutiv- jeb isdaroschahs komitejas dabujahm schahdu rakstu, lai to pasneedsam zeen. lasitajeem:

Cepreekšchejee darbi preekšč amatneezibas istahdes Rihgā 1883. gadā lihds ar wafaras laika beigschanohs un fahrtigo amata darbu usfahščhanu eestahjahs jaunā laikmetā. Ne lauds wairak pahr 2 mehnescheem wehl warehs peeteikttees ar istahdamahm leetahm. Waj istahde isdohfees, jeb ne-isdohfees, nahks no tam, waj pilsehtu un lauku amatneeki peedalifees pee istahdes, kuras noluhks ir pazelt un weizinaht muhsu semes amatneezibu.

Amatneezibas istahdes komiteja atsiht par sawu peenahkumu, wiseem teem, kas usajinati us peedalischanohs pee istahdes, t. i. wifai amatneeku fahrtai un ruhpneckeem, lihds ar atjaunotu zeeschu luhgumu us dsihwu peedalischanohs un leelu peeteikschanohs, nodohht pahrskatu par to, kas pehdejohs mehneschohs notizis, zif peeteikufchees, un kā wifs lihds schim ir weizees.

Sawā usajinajumā sch. g. Maija mehnesi komiteja bij sinojusi, ka daschi nofazijumi par istahditajeem, par gohda-algas peeschkirschanu un schkiru eedalischanu jau istradati un istahdes ehlu plahni isgatawoti. Schee nofazijumi tika nodrukati, daudseem us peeprafischanu isdaliti un paplaschinati zaur sewischkeem „nofazijumeem par spehka un darba maschinu dsihschanu un ustahdischanu“. To istahditaju labā, kuri nedsihwo Rihgā, wif komitejas panahktee muitās un peesuhstichanas atweeglinajumi, kā ari nolihgumi ar daschadeem komisionareem fastahditi un no katra istahditaja war tikt islectati.

Istrakstichana par istahdes ehlu usbuhweschanu isdarita, stingri nofazijumi par istahdito leetu pahrdohschanas teesibu istahdes weeta istradati un farunas par restorazijas isdohschanu, par istahdes weetas apgaismoschanu un par konzertu isrihkoschanu usfahktās.

Beeteikschanahs un peeprafijumi ne masā flaitā jau eesuhstiti is Geksch-Kreewijas un is Bahzijas, bet is Baltijas gubernahm un sewischki is Rihgas lihds schim tikai retums.

Drohščā zeribā, ka tagad pehz pabeigteem wafaras darbeem un darischanahm dsihwi jo dsihwi peedalifees pee istahdes, un tani noluhkā, dalibneckeem isgahdaht ahtru un weeglu isdarischanu, no 16. Augusta sch. g. istahdes kantoris ikdeenās ir atwehrtis no pulkst. 9em lihds 1/21 leem preekšč pusdeenās. No Rihgas palihgu-komitejas eerihkotais pastellejumu kantoris ari ikdeenās atwehrtis. Efekutiv-komitejas eefneegtais luhgums, lai atlantu istahdes islohsechanu, no walsts waldibas ir atraidihts; turpretim winaš puhlini par gohda-algo dibināchanu bij sekmiigi pee scheijenes beedribahm un korporazijahm. Widsemes ritereschaste apfohlja 2 selta medalus, Widsemes semkohpi-bas un amatneezibas weizinaschanas beedriba — 1 selta medali un sewischki par sikh-amatneezibas leetahm is Baltijas masajahm pilsehtahm (apaksch 5000 eedsihwotaju) waj ari no laukeem, leelā un masā gilde — katra pa 500 rubl. preekšč gohda-algahm, laikam ari kā selta medalus, Rihgas birschas komiteja un Rihgas (Bahzu) amatneeku beedriba — katra pa 300 rubl., pehdigi wehl no Reisariskahs Widsemes wispahrderegahs un ekonomiskahs sozietetes, kā ari no daschadahm ministrijahm — kā drohšči zerams — gaidamas labās atbildes pehz luhgteem medakeem.

Efekutiv-komiteja un winaš 5 nodatas dohmā, ka usfahkuschas sawus darbus tā, kā isrihkojuma swars to prasa. Bet istahdes faturis tikai panahkams no istahditajeem, kuru peeteikschanohs tagad gaida un luhdi.

Vabas laimes lasitajeem!

Westerburgā, 1. Septembri. Pee ohtrahs 5-proz. preehmiju-aisteenas 33. islohsechanas teita winnesti us scheem nummureem:

- 200,000 rubl. us Nr. 18132-2,
75,000 " " " 3917-36,
40,000 " " " 12575-41,
25,000 " " " 14001-23.

3 winnesti a 10,000 rubl. us Nr. 16213-39, 3073-4, 9996-7.

5 winnesti a 8000 rubl. us Nr. 11267-45, 10568-31, 19331-12, 2968-5, 7204-36.

8 winnesti a 5000 rubl. us Nr. 16730-42, 12321-49, 17346-43, 7526-18, 10206-27, 7857-23, 15485-46, 606-42.

20 winnesti a 1000 rubl. us Nr. 5020-31, 111-23, 19826-9, 12332-7, 4487-7, 15960-8, 2326-13, 7027-50, 164-7, 16450-3, 12105-27, 15395-3, 211-46, 9721-9, 17043-28, 8642-33, 3891-8, 11680-39, 933-16, 14758-28.

Winnesti a 500 rubl.

Table with 4 columns: febr. bit., febr. bit., febr. bit., febr. bit. containing numerical data for various categories.

Amortiseretas tapa schahdas 68 febrijas: 54, 445, 813, 1542, 2028, 2150, 2332, 2512, 2650, 2816, 3143, 3157, 3389, 3742, 3781, 4092, 4165, 4457, 4520, 4685, 5037, 5203, 6313, 7125, 7281, 7720, 8210, 8343, 8564, 9172, 9295, 9408, 9629, 9655, 9752, 9764, 9872, 10179, 10478, 10543, 11329, 11556, 11899, 11981, 12777, 12900, 13175, 14200, 14393, 14682, 14884, 14900, 14971, 15099, 16238, 16503, 17151, 17932, 18292, 18396, 18802, 19077, 19088, 19120, 19190, 19313, 19938, 19943.

Atbildes.

Krustdehlan Jugum: Kad wezati ischekhrde dandi naudas preekšč „bal, tahm kleitehm“ us satumu preekeem, lai meitahm buhtu „preekščrohta“ pee dantichanaw wis prahtigi. Bet ikatram tabichu newarehs pawehleht, to lai apgehrtj. Par „noslehpumeem“ truhmōs newarehs klaiji rakstihst.

Kahdam senakam Waltaihu skohlenam: Wehs saprohtam Juhhu dusmas par neekeem, to R's, laikam tikai us fahdu laizimu schurp pahmahzis, ir faraktijis. Waj winaš aij launa prahta jeb aij weeglyprahtibas tahdas newarehas sinas ir laibis laudis, nesinam; bet neturam par waijadsigu, Juhhu „prekrastam“ doht weetu „Baw. Awijēs“. Pecsuhrtat to, ja gribat, „Balt. Wehst.“ redakzijai. Wehl peeminam, ka wifu waimu newaijaga uskeant suamai redakzijai. Redakzijas katra reisi newar pahschas pahrliezinatēes; winahm daschdrihb japalaijchahs us sirotaja gohda prahtu. Tahda prahta R's tgam beentscheht — kā rahdahs — naw bijs. — Par „Wahj. Weesa“ iturejchanohs schai leetā nerunasin; ta buhs „mihkla“ — ne wis Jums ween. — Wifadi tas naw vareiji!

Wholinam: W dsejtinu wehl buhs druhstu jagaida, jo zitas ir preekščā. Pa starpahm warbuht no Jums sanemsim fahdu zitu treetnu rakstu. Batejamees par Juhhu laipnibu.

- . — . Resnam, waj „dsihwes bildi“ warehim pasneegt.
Et . . . a G . . . . m: „Tautetei“ buhs japaleel redakzijā.
R . . . P . . . up: Nahloščā nummurā.
G . . . I A . . . . s: „Wehdigais notikumā“ ir palzis par wezu. Beram, ka zitu reisi drihsal pasinoseet.

W . . . . a P . . . . n: „Engelis un behrns“ pehz satura lohti jauts; bet pirmahrt dsejtinai truhsti rituna un ohrtahrt fastanas ir pahral stihwas. Gandrih wifās dsejās ar fastanahm, kas ir nuntas is Bahzu walodās, un kuru ihstās Latweeschu diejās, kā p. p. tautas-dseefmās, ne buht naw, netef weegli un zehli.

Parw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinafchana.

Difch-Grandsas pagasta-walbe dara zaur fcho ahrpus pagasta dshwodameem fchi pagasta lohzeleem finam, ka galwas-naudas malfataju klaseerechana: liste par 1882/83. gadu lihbj 11. **September fch. g.** preefch eeskata stahwehs islikta, un ka tee, kuri par fcho isdalischamu gribetu weft fuhdribu, augfcha mineta laika to pee peederigahs usraugu-teesas war peeneft, jo sebat neweens wairs netiks klauftis.

Difch-Grandsa, 14. Augustä 1882. (N. 240.) Pag.-wez.: E. Weite. Strihw.: Felbmann.

No Preefules pagasta-walbes, Grohbinas aprinki, teel finams darihst, ka

galwas-naudas

malfataju par 1882/83. gadu ir apreh-kinata, un ja lahds fchi pagasta lohzelees ar to nebuhtu meera, tam jawa fuhdribu lihbj 21. **September f. g.** pee usraugu-teesas japeeneft.

Preefules teefas-nama, 27. Aug. 1882. (N. 184.) Pag.-wezakais: K. Pohle. ††† (S. W.) Pag.-strihw.: Damberg.

Sludinajums.

No Rumbales pagasta-teesas teel zaur fcho finams darihst, ka 20. **September f. g.** fcheijenes Leepfaju mahjas miruschä fainneela Jehfaba Putna atstahä

mana

wairafchlichana tiks pahrohta. Rumbales pag.-na na, 25. Augustä 1882. (N. 685.) Preefchfehde: J. Drenger. Strihw.: C. Golowin.

Wezmohku = Willfales pagasta-waldbita dara wifem jaweem pagastia lohzeleem finamu, ka

galwas-naudas

klaseerechana preefch 1882/83. g. 9. **Oktober fch. g.** tiks idarita, un tamdeht kam lahds atweeglinafchana eerunas buhtu, lai tahs mineta deena ar wajadfigahm peerahdifchanaht fche peeneft, jo wehlat tahs netiks eewehrotas.

Wezmohku pagasta-waldbita, 25. Augustä 1882. (N. 167.) Pag.-wez.: Barons Carl v. Olsen. Pag.-strihw.: F. Verlaun.

Kad Butaifchu Veel-Annait mahju gruntneeks Briifchahnis Saulewif nomiris un wina atraitne Anna Saulewif, dshim. Annawig, nodohmajufi min. mahjas Mikelim Saulewif par ihpafchumu atdohi, tad teel no Butaifchu pagasta-teesas tiklab wif tee ufajzinati, fas ar uelaiti lahda parahbu darihchana stahw, ka ari tee, kas pret mahju atdohschamu eerunu dohmatu zelt, ar jawahm ufdohshanaht lihbj 16. **Oktober f. g.** pee fchihis teefas meldeetes, jeb wehlatu jagaidiht, to likums pawehl. — To lai eewehro! Butaifchu teef-nama, 20. Augustä 1882. (N. 138.) Preefchfehdetaja weeta: W. Kluhna. (S. W.) Strihw.: Urdewitz.

No Salgales pagasta-walbes — Dohbeles apr. — teel wifem ahrpus pag. dshwodameem fchi pagasta lohzeleem un wimu apgahdajajem zaur fcho zeeti peefchbinahst, jawas familijas pahrgrohfifchanaht, kas zaur preefchanohts, dshimfchamu un mirschamu buhtu notikufchas un wehl fche nebuhtu ufdohtas, usrahbidami gelbigas peerahdifchanaht un kristamahs fihmes, deht eerastifchanaht familijas-listes, wiswehlakais lihbj 18. **September fch. g.** pee fchihis pagasta-walbes ufdoht. Pee tam facht ari teel wifas pilfchu- un muischu- un pagastu polizejas, apafsch kuraht fchi pagasta lohzeleem un wimu apgahdneekt dshimotu, luhgtas, tohs bes fcheijenes leezibas-fihmeht par atjaanotu familijas ufdohshamu — nepeetureht, bet tuhliit likt fchurpu stelleht.

De klacht ari teel fcheijenes pagasta lohzeleem darihst finams, ka galwas-naudas klaseerechanaht rullis par 1882/83. gadu jau ir fofahbidihst un deht latra eeskatifchanaht lihbj 20. **September f. g.** tiks islikts, ar to peefihmechamu, ka pahrfuhdribas par klaseerechanaht tikai lihbj min. deenai war notikt.

Maglu mahjas, 28. Augustä 1882. (N. 67.) Pag.-wez.: Naglis. (S. W.) Strihw.: M. Baumann.

Sludinafchana.

Klanizes pagasta-waldbichana (Kulbigas aprinki) dara zaur fcho wifem jaweem ahrpus pagasta dshwodameem lohzeleem finamu, ka

galwas-naudas

klaseerechanaht notikufi, un ka wifem teem, kas dohmatu kriet mafala malfataju fchirä, jawas eerunas un nepehribas peerahdifchanaht lihbj 11. **September f. g.** fcheit japeeneft, jo wehlatu tahs netiks wairs eewehrotas.

Klanizes pagasta-waldbichana, 28. Augustä 1882. (N. 104.) Pag.-wez.: Jahne Rubse. ††† (S. W.) Pag.-str.: J. Droune.

23. **September 1882. g.** pahrohts if

Saulas mahjitaja pag. magajinas

50 tshetw. rudju

mafataht bartijas wairafchlitajem. Pag.-wez.: J. Brunneel.

Wifem fcheijenes pagasta lohzeleem teel darihst finams, ka latra. lihbj 4. **Oktober 1882. g.** amas familijas fofahbis lihbj ar wimu wejumu zaur kristamahm fihmeht pee fchihis pagasta-walbes ja-usdoh, par to dabuhs fihme.

Kas atraufees, tiks likumigt strahpehts, un tam netiks ari pafe ufdohta.

Turklacht teel wifas pagasta-walbes un polizejas luhgtas, fcheijenes pagasta lohzelees bei peerahdifchanaht, ka fcheit wajadfigo ufdeuwufchi, no turenens ufraidiht.

Dohst Mhuhrumifchah pagasta-walbe, 23. Augustä 1882. (N. 265.) Pag.-wez.: D. Zeplyht. (S. W.) Rastu-wedejs: Grubes Artkurs.

No Superdentes pagasta-walbes, Dohbeles aprinki, teel wifem ahrpus pagasta dshwodameem fchi pagasta lohzeleem un wimu apgahdatajem zaur fcho zeeti peefchbinahst, jawas

familijas pahrgrohfifchanaht,

kas zaur preefchanohts, dshimfchamu un mirschamu buhtu notikufchahs un fche wehl nebuhtu ufdohtas, usrahbidami gelbigas peerahdifchanaht un kristamahs fihmes, deht eerastifchanaht familijas-listes, wiswehlakais lihbj 21. **September f. g.** pee fchihis pagasta-walbes ufdoht. Pee tam klacht ari teel wifas pilfchu-, muischu- un pagastu polizejas, apafsch kuraht fchi pagasta lohzeleem un wimu apgahdneekt dshimotu, luhgtas, tohs bes fcheijenes leezibas-fihmeht par atjaanotu familijas ufdohshamu — nepeetureht, bet tuhliit likt fchurpu stelleht.

De klacht ari teel fcheijenes pagasta lohzeleem darihst finams, ka galwas-naudas klaseerechanaht rullis par 1882/83. gadu ir fofahbidihst un deht latra eeskatifchanaht lihbj 21. **September f. g.** tiks islikts, ar to peefihmechamu, ka pahrfuhdribas par klaseerechanaht tikai lihbj min. deenai war notikt.

Ufbitu mahjas, 28. Augustä 1882. (N. 61.) Pag.-wez.: Flaweneel. (S. W.) Strihw.: M. Baumann.

No Salgales mahjitaja pagasta-walbes — Dohbeles aprinki — teel wifem ahrpus pagasta dshwodameem fchi pagasta lohzeleem un wimu apgahdatajem zaur fcho zeeti peefchbinahst, jawas

familijas pahrgrohfifchanaht,

kas zaur preefchanohts, dshimfchamu un mirschamu buhtu notikufchahs un wehl fche nebuhtu ufdohtas, usrahbidami gelbigas peerahdifchanaht un kristamahs fihmes, deht eerastifchanaht familijas-listes, wiswehlakais lihbj 20. **September f. g.** pee fchihis pagasta-walbes ufdoht. Pee tam klacht ari teel wifas pilfchu-, muischu- un pagastu polizejas, apafsch kuraht fchi pagasta lohzeleem un wimu apgahdneekt dshimotu, luhgtas, tohs bes fcheijenes leezibas-fihmeht par atjaanotu familijas ufdohshamu — nepeetureht, bet tuhliit likt fchurpu stelleht.

De klacht ari teel fcheijenes pagasta lohzeleem darihst finams, ka galwas-naudas klaseerechanaht rullis par 1882/1883. gadu jau ir fofahbidihst un deht latra eeskatifchanaht lihbj 20. **September f. g.** tiks islikts, ar to peefihmechamu, ka pahrfuhdribas par klaseerechanaht tikai lihbj min. deenai war notikt.

Maglu mahjas, 28. Augustä 1882. (N. 67.) Pag.-wez.: Naglis. (S. W.) Strihw.: M. Baumann.

Kad preefch apafschä mineteem p gasteem krohna- un pagasta nodohschamu isdalifchanaht listes par 1882/1883. g. ir fagatawotas, tad teel wif fcho pagastu lohzeleem, kureem lahbas eerunas buhtu, zaur fcho ufajzinati, pee jawahm pagasta-walbe m ar wajadfigahm usrahbidifchanaht peeteiftees, ka:

- 1) pee Lutrim pagasta-walbes lihbj 28. **September f. g.**;
- 2) pee Lutrim mahjitaja pagasta-walbes lihbj 28. **September f. g.**;
- 3) pee Gaifu pagasta-walbes lihbj 2. **Oktober f. g.**;
- 4) pee Bez-Satiku pagasta-walbes lihbj 14. **Oktober f. g.**;
- 5) pee Leel-Satiku pagasta-walbes lihbj 7. **Oktober f. g.**;

jo wehlatu peeneft eemefti netiks wairs klaufti, bet nodohschamu isdalifchanaht nahst likumigt fpehta.

Lutrimas, 2. Septbr. 1882. (N. 284.) Pag.-wez.: J. Labrenz. (S. W.) Pag.-str.: C. Walbr.

25 rubl. fudr.

pateizibas-algas!

Nakti uf 26. Augustu fch. g. ir Stuhmanu-Lihtfchu fainneekam Jahnim Weifs, apafsch Lapskalna, firgs nojagts no gani-bahm. Samel Jelgawa uf polizejas.

25 rubl. f.

pateizibas-algas

tam, kas man nakti uf 20. Augustu fch. g. no ganibas fagtu gaischu fchilmela ehreli, no mehren plafcha auguma, 3 gadus wezu un ar frehtihm uf kreifo pufi, wehrtiba 100 rubl., usrahda.

Kabiles Tahrpu mahju ihpafchneeks **Fris Gaile.**

Adrese: pahr Klubigu.

Nakti uf 3. Augustu fch. g., pehz Amerzenes tirgus Schenberges meefta, ir Benupes mahju fainneekam Mahrtinam Dagis, apafsch Tabakes.

diwi kehweš

nojagtas: weena melna, 12 gadus weza, ohtra bruhna, 4 gadus weza; abas bes jeb-lahdahm wainahm, no widuweja leeluma un bes ihpafcham fihmeht. Kas ihpafchneekam peepalibdi, ka war dabuht rohfa min. firgus, dabuhs

15 rublu

pateizibas-algas.

10 rublu fudr.

pateizibas-algas!

Nakti uf 2. **September fch. g.** ir Annas-muischas Welteru mahju fainneekam nojagts no ganibahm tumfchi behrs firgs, labaja pleza augons, un wehl wala, 8 gadus weis, 70 rubl. wehrtiba. Tai pafcha nakti ir weena kehwe tur peefchduji, masa wehrtiba.

Mineto pateizibas-wandu dabuht no firga ihpafchneeka F. Duhma.

Par finu!

Arkli

no wifada leeluma, diw- un weenjuhgu, no faltas d'eljes, ka ari arkli ir tagad dabujami, kam lewefchi un strifegalds no tehranda; tapat 4-lemeschu mifojamee arkli no tehrauda, kas tagad Dohbeles ih'ahde, 30. Augustä 1882. g., ar g hda-algas me-bali tifa apdohwinati. — Lihbj ar to daru ari wifem zeen. pirzejeem finamu, ka tagad ir pafahfufchi uf manu wahrdu arklus pahroht un palatufiht, no fureem pee-manis pulka teel nodohi, lai pahrtufitu; tamdeht es luhfju, kur mana wahrida naw, tohs nepirkt par maneem arkleem.

Mani arkli dabujami:

Jelgawa, Schofejas eela, flattera-weifera Birona nama, pee **Gansberga lga.**

Dohbele pee kaufmana **Dawidowefky lga.** un

Daufka pee manis pafcha. **D. Gansberg.**

Jawas meitas,

fas grib eema zitees fofcherechamu, atrohnlaiptu ufnefchamu un freetnu mahjibu Jelgawa, Dohbeles eela N. 23, pee Ulrich fundes.

Lai diwafchritigas isdohschanaht neraftohs, es jawu ffunfts-mehflu weikali neturu fem kontroles; bet tikai pahrohdhu

Jamjelgawa un apgabalä.

superfosfatus,

kuri no Ziegler & beedru fungeem, Mihga, sem ismeklefchanaht-stanzijas kontroles teel eewefiti.

Bruno Birkhahn.

Lai diwafchritigas isdohschanaht neraftohs, es jawu ffunfts-mehflu weikali neturu fem kontroles; bet tikai pahrohdhu

Auzē un apgabalä

superfosfatus,

kuri no Ziegler & beedru fungeem, Mihga, sem ismeklefchanaht-stanzijas kontroles teel eewefiti.

Mendel Orfins.

No Dsholmuifchahs zepfa, pee Jelgawas, teel

Dakstini, keegeli

un

brabka keegeli

par lehtu mafu pahrohti.

Kaunas gubernä, Bonewechahs aprinki, Sinkowas meesta tumuma ir pahrohdhama

muischa

ar 225 puhra-weetahm labas semes. Shtas labas. Mefeh wehrtis kahdus 4000 rublu.

Adrese preefch wehstulehm:

Почт. ст. Янники въ имѣніе Гавенаны — Михайлу Ивановичу Рукыжи. Браufchana uf Scheimeleem, pahr Antfodfju uf Gavenanes muischu.

Whtrupe!

Zetortdeen, 16. **September fch. g.**, tiks Jrlawas seminarija, pee Lutuma, dahadad

istabas-leetas,

ka ari

gohwis un juhkas

pret ftaidru jamafu pahrohtas wairafchlichanaht.

Jumprawmifchahs Wimbu-trohga, pee Daufkas, ir pahrohdhama jauna

linu-mifstama

mafchina.

J. Amatneel.

Preefch kaufmaneem!

Behlerburgas Ahrrihga ir weena

mahja

laba andeles-weeta, ar bohbi, wihmufi, femneeku eedranfchamu un rcholu-dahrfu, ar mafu emafku, lehti pahrohdhama. Klaf-tatas finas dabunamas pee **Lofera lga, Mihga,** kuru eela N. 23.

Abbelu,

bumbeeru, kirfchu un pluhmju kohli par 50 lap. gab., tapat ari ohgti fruhmini, gatwju un kohfchuma kohli, dahrfu rohfses, feemzeetes un d'ifchadi gili stahbi ir par mehrem jemu dabujami pee dahrfneeka

S. Alewers'a,

Durbē, pee Grohbinas.

Mahzeklis

ar wajadfigahm fchoblas-mahjibahm dabuht weetu Jelgawa, **C. G. Dragheima bohde,** zureft **C. G. Reulambda,** apafsch kolonadeem.

The Singer Manufacturing Co., New-York, wisleelafais schuijmaschinn-fabrikis us pasaulis,

peedahwà jawas par labahm atsihtahm wislabafais schuijmaschines ar jaunem palihga-apatateem un jaunu minamo eerikti, kas neteef nobrušketa, pilnigi bej trohškina un til weegli strahdajamas, ka pat schwafas un wezas personas tahs maschines war bruškelt bej nekahda puhlina. — Pahrdohschana no

538 tuhkst. schuijmaschinn weenâ gadâ

ir wislabafâ leeziba par to, ka tahs original Singermaschines ir labas.

Katrai original Singer-schuijmaschinei ir pilniga firma „The Singer Manufacturing Co.“, kâ ari blakns stahwofcha fabrika marla us rohkas un stahwa. Tahs pašchas teel sem pilnigâs garantijas un pee masas emafkas pret iknebelas nomafkas no 1 rubka nobohtras, un wezas jeb pawisam neberiga: maschines no wisahm jisteh mahm teel nentâs pretim malfschanâ.

G. Reidlinger, Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 10, Rennera namâ.

Es iffaku wiseem faweem draugeem un draudsenehm firsnigâs

ardeewas,

no Jelgawas aijelodams.

Malka Ansis.

No 31. Augusta sch. g. es dshwoju Pasta eelâ Nr. 17, Grunawa namâ, apafschâ.

Not. publ. R. Lieben.

Zaur scho daru sinamu, ka es Saldu (Frauenburg) par ahristi esmu nome-tees un dshwoju L. Hirschfelda namâ (senafhellmana), pee tirgus-platscha.

Dr. B. Jacobsohn.

Azu-ahrsts

Dr. Mandelstamm

(agraf skungu eelâ Nr. 23) tagad dshwo Rihgâ, Teatera eelâ Nr. 5.

Baufka.

Wisâs teesu, kontraktus, testamentu- u. t. j. pr. leetâs esmu no 1. Septemb. f. g. iddeenâs runajams:

no rihda lihds pulkstis 12 un pehz pusdeenâs no pulkstis 2.

Deht tahtaku mihejumu nowehrschanas daru zaur scho sinamu, ka es wehl tagad, kâ papreetskju, Boetshera tga namâ, 1 trefi augšcham, dshwoju; sem manim apafschâ ir aprinka-teeša.

Oberhofsteef-advokats F. v. Reinfeldt, Bauftâ.

Ar Kursemes oberhofsteefas atwehli es no 1. Septembra

Baufkâ

buhšhu darbigs kâ advokats. Mans dshwoflis atrohdaš turpat Uriel Kas namâ, Sudmalu eelâ Nr. 4, pretim paštam.

E. Tiling, oberhofsteefas advokats.

Jauns zilweks

no laukeem, mafafais ar aprinka-škoflas mahzibu un 3000 rublu leelu kapitalu, teel meklehts preešk agenturas-weilala Rihgâ, kâ weilala-lihdsbatibneeks.

Klahtafas sinas preešk Kursemes dabunamas Jelgawâ, Palešjas eelâ Nr. 5, pee Ch. Friedr. Röslera.

Meschotnes škohlai ir wajadšigs

palihga-škohlatajs.

Labu leezibu usrahditaji war drihsumâ personigi preekstees pee škohlataja

M. Pasdina.

Meeschi!

Labus bruhwes-meeschus

pehrl

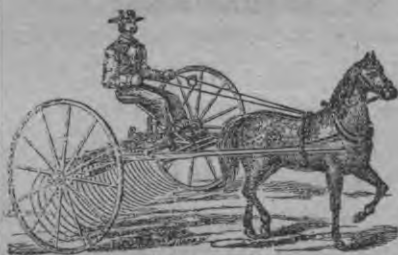
G. S. Ullmana

esjala-fabrikâ, Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 20.

No zensures atwehlets. Jelgawâ, 7. Septembri 1882.

Rihgâ,
pilf. Ralku eelâ
Nr. 6.

W. M. Wooda

fahles un labibas
plahweji.

Biegler un beedris,

Original
Amerikaneeschu

(nekahdi Wahzu pakattaisijumi)

Leepajâ,
Aleksandera eelâ
Nr. 6.

„Bay State“ u. „Zihgera“

firgu-grahbekli.

J. C. Reichmanis & Co.,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 2,

peedahwâ jawu bagato krahjumu

wadmalaš, bukstinn, dubultstofu, flanelu, willainu gultas-deku, tepiku, grihdu-drahnu, andekla, pus-andekla un schertina, galda-drahnu, salwetu, dweektu, apfaklišhu un aprohtschu no andekla, schlipfu, krawatu, sihda un willainu lectus-schirmju, gumijas galofschu, waska-drahnu, daschadu gingâ, schujamâ sihda un spohlišhu deegu.

Maschinn-fabrikâ und selfleetawa

no

Geidies'a, Hagera un Webera Jelgawâ

peedahwâ:

Stiftu kulamahs maschinas, strahdajamas ar firgeem un rohkahm; rofswerkus, ar 2, 3 un 4 firgeem; labibas tihrišchanas maschinas, škrohschu dširnawas; kahpostu ehweleschanas maschinas, semes-malkas preešes; kohku faknu isplehschanas maschinas; krahnu-windas, lokomotiwu-windas; maisu-kerras, keegelu- un smilšhu-kerras; gatawus arklus un arflu-kerperus, kâ ari wisâs tšchuguna-preešes.

un nem pretim reparaturas no wisadahm maschinahm, wiskreetnalo darbu peefohlibama un par wislehtafajahm zenahm.

A. Giche, Leelajâ eelâ Nr. 11.

Preešk nahkamâ rubena un seemas peedahwâ kungu mehtekus, apgehribus un apafahs zepures, kâ ari dahmu mehtekus, kungu drehbju magasine Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 11; turpat war ari bukstinn un wadmalaš no ohletts par lehtahm zenahm dabuht.

Jauni tambora-rati,

lakeereti, uš dšelsu ašim, ir pahrdohdami Ohšolmuischâs (Paulsgnade) Kulpu mahj.

Wisâs grahmata-bohdēs dabujama: Masais Kursemes firdsinsch, jeb grahmata par firgu-lohpeem. Malkâ 25 kap.

Wisâs grahmata-bohdēs dabunamas:

Kohhti deriga grahmata

preešk behnu eemahzishanas lafischanâ:

Behnu preeks

jeb

mafa mafa grahmata,

zaur to behnu weegli, ahtri un škaidri war eemahzitees lafist.

Malkâ 10 kap.

Pamahzishana,

kâ

škunstigee mehpli

Baltijas gubernâs ir leetajami.

Wahziski

profesora G. Thoms,

Rihgâs politeknikas ismehgmaščanas stajšas preešscheneša.

Latwiški

Sugo Schmidt.

Malkâ 30 kap.

Semkohpja

Auglu-kohku

dahršs,

jeb:

Pamahzishana,

kâ auglu-kohki no sehlahm aubšjami 2c, kâ lauku- jeb meichu-kohki stahdami un wehl dauts zitas derigas mahzibas, kas dahrsu mihlotajem un kohpeem der sinah.

Ar 55 bildehm.

Jiskaidroja un šavastija

S. Kewers,

fehlu pahrdohawas un kohlu-škohlâs lipafschneeks Durbe.

Ohtra drike.

Malkâ 60 kap.

Bišhu-kalendere.

Ji brihwunga no Berlesch bišhu-kalenderes pehz šcheienes semes- un galfa-buhšchanas istaifta un pahruškota. Jshohsta no Kursemes bišhu-lohpschanas beedribas. Malkâ 20 kap.

Drutahs pee J. M. Steffenhagen un dehla.

(Tē klahst peelikums: Basnijas un škohlâs sinas.)

Basnizas un fkolhas sinas.

Weens Kungs, weena frifida, weena tijiba.

Mahditajs: Sinas. Druftu is ew. Lutera mifiones Austruma-Indija. Wehl kahds wahrs 2c. Druftu is pagahfufcheem laiteem 2c. Preefch mifiones eematfahs.

Sinas.

Kurfemes mahzitaju sinode tits fchogad notu-reta Jelgawâ no 15.—17. Septemberim un eefahf-tees ar deewkalpofchanu Wahzu Trijadibas-basnizâ, pulft. 10ds no rihta.

Widfemes ew. lutr. konffitorijas rudens-juridika fchogad eefahftees 29. Septemberi.

No Kanapejas draudses rakfta „Gesti Postimees'am“, ka tur kreetnai sehnu draudses-fkolhla blakam pehrn dibinata kreetna meitenu draudses-fkolhla. Bet fchogad tur teekohht bes tahs wehl augstaka meitenu fkolhla dibinata, kuru Karstes-muischas dsimts-lungs, kas teefcham par laufchu fkolhlahm lohti ruhpejotees, leekohht eetaifht uf fawu rehkinumu. Schini fkolhla bes augstakahm mahziobahm tiffchoht ari rohkas-darbi, dahrfkolhpiba un mohderneeziba pilnigi mahzita un ta meitenes usaudsinatas par kreetnahm, isglichtotahm fainneezehm.

Witebflâ, ka „B. W.“ fino, fchinis deenâs tiffchoht atwehrta Latweefchu elementar-fkolhla preefch puifeneem un meitenehm is turenes apgabala Lutera un pareiftizigu Latweefchu draudsehm. Par fkolhlotaju fchai fkolhla buhfschoht B. Sillina fgs, kas agrak bijis Rihgâ par fkolhlotaju.

Druftu is ew. Lutera mifiones Austruma-Indija.

Gan retais no wifseem teem, kas pee mums brauz par labi taifitu leelzefu, jeb wifnahs par dselszefu, sinahs, par kahdeem zeleem jastaiga mifionareem Austruma-Indija, lai waretu paganu zeemds pasludinaht to preezas mahzibu. Austruma-Indija bagatee Angti ir gan taifijufchi labus zelus, un weetahm pat dselszefus, bet par fcheem war til aifbraukt no weenas leelakas pilfsehtas uf ohtru. Par maseem zeleem neruhpejahs neweens patâ, lai gan semneeki par teem peewed pilfsehtahm wifu pahrtitu. Tee zeti paleek tahdi pafchi, kahdi ir bijufchi preefch gadu-

finteneem, un til ar mohlahm war zelotajs tapt uf preefchu. Par tahdeem zeleem, sinams, wifs eet rahmi un braujejam pilnigi jadara pehz parunas: „Ja ne-aifnahfchu fchodeen, tad aifnahfchu rihtu.“

Bet zil laipni tohp tur usnemti Deewa wahrda fludinataji no dascheem paganeem, par to stahsta kahds mifionars ta:

Saule jau bij noreetejufi, kad fasnedsahm tuwako zeemu, kur wehl wareja redseht drupas no fageuwufcha elka-deewa nama, aif kuzahm gribejahm nakti pahrlaift. Mehs apstahjamees un gribejahm eet guleht. Kahds bagats pagans stahweja ne tahf no mums zetmalâ. Es winam waizaju, waj naw zeemâ kahda weeta, kur war par nakti palikt, uf kam winsch atbildeja, ka ne-efohht; bet tuhda ari prafija, kahds efohht mans amats. Es atbildeju: Mans amats tohp no zilwekeem usluhlohts par to neezigako pafaulê; es ejmu pateefa un dsihwâ Deewa wehstnesis. Winsch muhs tad aifweda fawâ namâ un muhs jauki pameeloja. Es wehleju fawâ firdi winam wifu labu un faziju ohtra deenâ sprediki par teem wahredeem: „Mahzeet fchurp pee manim wifu, kas juhs behdigi un gruhfirdigi, es juhs gribu eepreezi-naht.“ — Tas ir pateefi jauks darbs, west zilwekus pee dsihwibas awoteem, bet tomehr tas nenoteef wis bes pafch-aifleegfchanahs un ari brihfscham ne bes kauna un apfmeekla. Par to kahds zits mifionars stahsta fchahdu atgadijumu:

Es aifgahju uf Tiruwannamales pilfsehtu, kur latru gad' tohp wairaf deenu no weetas fwehtiti leeli elku-fwehtki, uf kureem fapulzejahs dauds paganu is tuwenes un tahlenes. Kahdâ deenâ es isdferdu uf kalna swanam un dohmaju, ka tur dsihwo kahds latofu weentulis. Es kahpu par fchauru telu uf kalnu, un atradu tur flinti alu, kuzâ nedfihwoja wis weentulis, bet is atmena isjirfts elks ar filona (elefanta) galwu. Elku fauja „Ganesa“, un winsch bij wispahri noleets ar taukeem. Mas durwis stahweja kahds jauns elka preesteris un fita if par pahris minutehm weenreis uf dselses plahiti. „Diwreis dsimufchais“ swanitajs man fazija, lai kahpjohht augstak, tur atradifchoht 3 dihkus. Es lihdu augstak lihds pirmam dihkim,

kurru fauz „Badatirtam“ (deewekku kahju uhdens). Pee fchi dihka nahja kauschu bari un aplaistija sewi ar uhdeni, lai grehki taptu peedohti. Daschi gribeja kahpt dihki masgatees, bet no elka preestera tika atureti atpakaf un ar lamafchanahm aisdihiti prohjam. Leelais elks, kam fchè tapa upurehts, bij tas pats „Ganesa“. Behz brihtina es elka preesterim waizaju, waj wini ari tiz, ka ar fcho uhdeni war grehkus nomasgahnt, us kam winsch atbildeja, ka tizohnt gan. Zuhš gan to zerat, es faziju, bet tas ir welti. Ar fcho uhdeni war til nomasgahnt meefas netihrumus, bet ne wis dwehfeles. Grehku peedohfchanu waram dabuht til zaur grehku noscheloschanu un zaur tizibu eeksch Jesus Kristus. Daschi elka preesteri luhdsa man grahmataš, bet weens fazija: „Zuhš dabunat par to naudu, tapehz tà runajeet.“ — Ja, nabadfir, es esmu zilweks un man ir ari wišs tas waijadfigs, fo katram zilwekam waijag. Bet kad tu pasihitu to muhschigo mihlestitibu, kurai es kalpoju, un to brahku mihlestitibu, kas man palihds, tad tu runatu zitadi.

Kahdâ deenâ, kad es faziju sprediki, kahds Muhamedaneetis mani tà bildinaja: „Zuhš fchè runajeet atklahti us kaudihm, tapehz ari mehš drihftam par Zuhšu wahrdeem issfazihnt fawu fchaubifchanohš. Zuhš fakteet, ka Jesus ir pateesi Deews un Deewa dehlâ; kâ tad winsch wareja fazihnt: Mans Deews, mans Deews, kapehz Tu mani esi atstahjis?“ Behz fcheem wahrdeem es peegahju pee wina klahnt un faziju: Schohs dahrgohs wahrduš Jesus runaja pee krusa, kâ Zuhšu, mans un wišas pafaules Pestitajs. Winsch nebij weenigi pateefigs Deews, bet ari pateefigs zilweks, un tapehz winsch bij no Deewa atstahts, kad zeeta par Zuhšu, maneem un wišas pafaules grehkeem. Wehlaš es tam prasiju, waj tas ir gahjis kristigâ fkhola, us kam tas ar „nè“ atbildeja. Winsch esoht lasijis kahdu grahmatu, fo kahds pagans farakstijis pref kristigu tizibu. Par peerahdischanu, ka Kristus ne-esoht pateefigs Deews, bijufchi peewesti augšchâ minetee wahrdi.

Elku-fwehtku pehdigâ nalki us kalna teel fakurta leela ugunš, un Indeeschi ir tohti preezigi, kad fcho uguni dabuhn redseht. Kahdâ leelâ traukâ tohp falkitas wišadas leetas, kas labi deg, un tad pehz faules no-eeschanaš tohp aisdedsinatâ. Aiseet daschas deenas, lihds leelo ugunš-traufku pilda. Ir ari fo redseht! Es brauzu tai nalki no pilsehtas prohjam un tà wareju uguni it labi apluhloht. Tuwumâ ta isskatahš, kâ masa faule, us 2 juhdschm, kâ mehnešis un us kahdahm 5 juhdschm, kâ rihta-swaigšne.

Kaut jel drihš winus apgaismotu ta muhschigâ gaismo, kas nahš no augšchenes!

Us tam lai fwehti tas warenais debesu Tchwš fawu wahrdu un ewangeliumu, kas wineem tohp fludinahš, un lai mohdina muhsu firdis us firfnigahm luhgšchanahm, ka sneedsam palihdsigu rohku paganeem, kas staigâ tumfibâ un nahwes ehnâs eeleijâ.

M. R.

Mums ir peesuhthihte fchis raksts:

Wehl kahds wahrds par Grohbinaš 'laukškohlotaju fchi gada konferenzi.

Zeenijamâ redakzija! 176. „Baltijas Wehstnescha“ nummurâ mehš atrohdam rakstu, is Leepajas eefneegtu, kas, par Leepajâ 29. Julijâ notureto Grohbinaš prahwesta aprinka laukškohlotaju konferenzi fkuojoht, konferenzes wadoni, Mihzes mahzitaju, Brasches fgu apwaino. Luhdsu, dohdat weetinâ fchihm rindinahm fawâ lapâ.

Birmâ apwainofchana ir ta, ka Brasches fgs konferenzi notureja Wahju amatu beedribas namâ un ne wis Leepajas Latweeschu labdarifchanaš beedribas namâ. — Us to ja-atbild tà: Brasches fgam no nelaika Grohbinaš prahwesta kunga tika udohts to konferenzi notureht. Papreeksch Brasches mahzitajs fa-aizinaja Leepajâ Latweeschu draudses fkholas-namâ tohs Grohbinaš fkhlotajus, kas fkhlotaju palihdsibas-lahdei peebeedrojufchees. Kad tai masâ fapulzè, us fo kahdi 10 fkhlotaji bij fanahkufchi, darbi bij beigti, tika norunahts Grohbinaš wišpahrigo konferenzi us Julija mehnescha beigahm nolikt. Runajoht, kur, kahdâ namâ to waretu notureht, it neweens pats ihpafchi newehlejahš, ka to noturetu Latw. labd. beedribas namâ, bet tika norunahts konferenzi notureht, kur ruhmes dabuhs, waj nu tai pafchâ fkholas-namâ, waj amatu beedr. namâ, waj ari Latweeschu beedribas namâ. Ap nolikto laiku, pats newaredams Leepajâ tikt, Brasches fgs zaur raksteem luhdsa, weenu no fchihm ruhmehm preeksch konferenzes isluhgt, un 29. Julijâ Leepajâ dohdotees, pats wehl nesinaja, kur fapulze buhs, un to Leepajâ tika dabuja finaht. — Brasches fgs labprahnt konferenzi buhtu noturejis ari Latweeschu beedribas namâ, ja buhtu sinajis, ka konferenze to wehlahš, un ka ruhmi tai deenâ tur warehs dabuht. Tahda wehleschanahš winam aufis nebij nahkufi; ari nedabuja dsirdeht, ka tas buhtu pehrnaja gada konferenzè spreefts, kurâš wadonis winsch ne-

bij bijis. Rapeh; nu sinotajis zet „Baltijas Wehstnesi“ tahdas nepareisas apwainoschanas, kur winam kritašs pee laika runaht, waj nu, ja winsch tur attikahs, masaja šapulzē, waj ari konferenzē, lai wareja spreesť, kur nahkamā gadā to notureht? Waj „Balt. Wehstn.“ sinotajis nesin to bruhki, ka, kur ihpats namš preeksch tahdahm konferenzehm naw zeltš, un kur ihpafchi naw nospreests, kur tahs janotur, wadonis to pehz patifšchanas noleek? Sinotajis to naw sinajis, un tā arween, tā ari šchoreis eeteepšchanahs rohдахs jo leela, kur sinaschana ir masa. — Rapeh; ihpafchi sinotajis tif karsti meklē ruhmi preeksch konferenzes Latweeschu labd. beedribasnamā? Mehs to teescham nesinam; bet ta leeta gan buhs aminama, ka škohlai un škohlas konferenzehm krihtahs pirmajā rindā lohpt škohlas un behrnu audsinaschanas, un ne wis zitus kahdus zenteenus.

Ohtra apwainoschana ir ta, ka Brasches kgs pa leelakai dakai šaspreedahs wahzifki ar škohlotaju kungeem. Teesa ir, ka wadonis konferenzi usrunaja wahzifki no eefahkuma. Teesa ir, ka protokolē tika westa latwifki. — Attikahs, ka weens škohlotajis, S. kgs, tureja šawu runu Wahzu walodā. Kad runa bij beigusees, weens konferenzes lohzeklis šehlojahs, ka runa pa wahzifki tika tureta, — ka škohlotaji labal buhtu wehlejuschees, ka S. kgs pa latwifki buhtu runajis. — Konferenzes wadonis atbildeja, ka ikkatram konferenzes lohzeklam pehz likuma esoht brihw waj wahzifki, waj latwifki runaht, jo tif weenā, tif ohtrā walodā likums škohlotajam noleekoht škohlā šawu škohlas-amatu lohpt. Tapeh; wadonis esoht Wahzu walodā eefneegto runu atwehlejis tureht, konferenzes lohzekla te efi bu šargadams. — Wadonis konferenzi pats ari esoht usrunajis wahzifki, tapeh; ka wifš Latweeschu škohlotaji, ar kureem gadijahs šatiktees, wahzifki winu usrunajufchi, un ka winsch škohlotajus winu ša-eeschanaš, winu familijās weenadi esoht dširdejis wahzifki runajam (ir pat latwifki rakstītā protokolē, zil atzeramees, škohlotaju kungi šawu wahrdu usdewa wahzifki). Šawai teesibai, wahzifki runaht, wadonis labpraht esoht gataws atšaziht; ja konferenze to wehlotees, winsch labpraht griboht latwifki runaht. — To teizis, gan wareja gaidiht, ka kahds konferenzes lohzeklis wehlesees, ka lai wadonis latwifki runatu. Bet ir pat sinotajis „Balt. Wehstn.“ klusu zeeta; winam bij klusā širdi jakal nepareisas apwainoschanas aif muguras, un tapeh; winsch newareja idewigā brihdi un weetā runaht! No ta brihšcha

wadonis, zil atzeramees, latwifki ween runaja konferenzē — lihds konferenzes beigahm.

Lai nu lasitaji spreesch, waj Brasches kgs ir „meera mihtotajis“ jeb meera trauzetajis! — Wina puhlinšch konferenzē daudseem sinams. Kas gan šina sinotaju „Baltijas Wehstnesi“? Atklahtā konferenzē winsch zeeta klusu; šawu rakstu aif konferenzes muguras laidis laudis; — laikam winsch buhs kahds paslehpts „meera mihtotajis“. — — —

Drusku is pagahjuscheem laifeem — deht apzerešchanas šchai laikā.

Lais ar šaweem peedšihwojumeem un panahkumeem aistek ne-ismehrojamā ahtrumā un tad nosuhd muhschigā pagahtnes štraumē. Pat zilwezi winsch ne-atstahj; wina preeksch ta besšpehzigā. Wina japeld laikmeta štraumes warai lihdsā un tad ari janogrimst pagahtnē. Tautas zekahs, wilno zihnidamahs noliktā laikmetā, un tad nogrimst, nosuhd pa dakai aismiršibas juhrā, atstahdamas pehznahkameem daschu labu pamahzifšanu. It tā migla, ko šaulite augstak un augstak ripodama isnihzina, šakrahjahs rafas pileendš, augus dširdinadama un atšpirdšinadama, tāpat ari laiks atstahj šawas pehdas un telas un usglabā nahkamibai daschu dahrgu mantu.

Wehsturi eewehrojoht, redšam, kā Indeeschu, Egipteeschu, Perseeschu, Greeku un Rohmeeschu tautas zehlušchahs, laika bangas zihnijufchahs un tad pehz pabeigtas gaitas pasudufchahs. Bet wifš šchihs tautas atstahja dasch-daschadā mehrā, weena masal, ohtra wairak, zitam jaunahm tautahm daschu labu preekschšihmi šadšihwes zihnina. Par peemehru usluhšofim wezohs Greekus, kas paliks muhscham wifšahm mahzitam tautahm peeminā un par preekschšihmi, kahdā šinā un zaur ko wini gohdu un eewehroschānu panahkufchi; eewehrosim, kā wini isturejuschees, lai nahkamahs pa-audses wineem dšenahs pakal. — Wini zensahs šawus špeklus weenoht, šiprinaht un uštureht, lai eekšchliga patšahwiba, meers un labklahšchanahs nodibinatohs un pastahwetu; wini zensahs tikumu un labas eeraschahs dehsstih un lohpt. Pateesigi un taisni dšihwoht, paschu tautu un zitas tautas zeeniht, — pehz tam wezee Greeki dšihdamees dšinahs. Weiklā darbā turejahs lohpa wifš tautas lohzekli un wifš lahrtas, lai tahs buhtu, kahdas buhdamas. Wifš tauta lihdsinajahs bišchu štrohpam, škudru puhšihm, kas mudscheht mudsch un pastahwigā, nepeekufstofchā darbošchanā duhktin duh;

Reelu wehribu tee greefa ari us jauno pa-audsi, to kreetni audsinadami. Mums tagad janofarkst, kad lasam, zeel wiinu behrni tikumâ, taifniba bij mahzijufchees. Gorgo, Schpartas kehina feschu gadu weza meitina, ussauz sawam tehnam Kleomenes, lai fargahs no netaisnibas, fajidama: „Teht', nekaujees no fweſchâ ar naudu nopirktees!“ — Weena zita jauna meita, no eenaidneekem sawangota un par wehrgu pahrdohda, tika no pirzeja prasita: „Waj tu ari buhſi tikla un tſchakla?“ Wina atbildeja: „Ari tad, kad tu mani nenopirkſi!“ Tad winsch prasija: „Ko tu eſi mahzijufchees?“ „Uſtiziga un pateefiga buht, fainneeziiba wiſu labi dariht un pehz kahrtâsiweſt!“ meitene atbildeja. — Diwi jaunekſi, Kleobis un Bitons, nekaunejahs no leelâ kauschu pulka, kas us fwehtkeem pee telts bij ſapulzejuſchees, ſawu wezo mahti ratos ſehdinahht un paſchi, kad ahtrumâ wehrſchu pee rohkas nebij, aiſjuhgtees un tâ ſawu mihto mahmutiti us telti aiſwiſt.

Taisnajam Ariſtidam Perſeeſchu ſelts un ſudrabs neſpehja karoti no rohſahm iſnemt, kad winsch patlaban praſtu wirumu ehda. Pat nahwe un breefmas wiinu newareja un ne-eſpehja nowest no pateefibas zeta, no walſts likumeem, neds peespeest un pawest, lai runâ un dara pret ſawu ſirds-apſtau. — Schee peemehri parahda, kâ wezee Greeki mehdsâ iſturetees. Bet kâ ſtahw tagad ar mums un muhſu jauno pa-audsi? Waj mums daſchlahrt nebuhs ar Sokratu ſmagi, jo ſmagi janopuhſchahs un janofchehlo, kâ eſam aiſmirſuſchi preekſchuramahs brunas lihdsâ panemt, lai eelas-puikas mums waigâ netrah-pitu? Waj newaijadsetu wezajam Diogenam iſ lapa zeltees, ſwezi aiſdedſinahht un muhſu „apgaifmots dâs laikôs“ par pilſehtahm un ſahdſchahm deenas laikâ labus zilwekus mekſeht?

Paſchmibleſtiba un augſtprahtiba ploſfahs kâ lipiga ſehrga wiſâs kauschu kahrtâs un draudè tikuma un labu eerachu pamatus no-ahrdiht. Naids un ſlaudiba, lepnumâ un greiſſirdiba pazel ſawu galwu kâ tſchuhſka. Weens fleenahs pret ohtru; weens grib gudraks un labaks buht par ohtru, bet abi dſiti, jo dſiti gekibâ yogrimuſchi ſmohht un kahrpahs. — Taisniba un pateefiba karajahs mata-pawedeena pahri par beſdibineem un plaiſmahm. Sadſihwes nepaſneji, kaiſlibâ apſlurbuſchi, apkehsa tohs, kas ſadſihwi labak paſiſt, kas, tâ ſakoht, dſihwes pirts karſſumu pazeetuſchi, mahzijufchees labu no ſauna

iſſchirt un labu patureht, kas ſin ar gudru rohku pahrlaika ſtraumi aihreht un dſihwes laiwinu no klintihm un ſadauſſchanas iſſargahht. Dauds uſmetahs par ſtuhmaneem, iſwilina daſchu no meera ohſta, nowed no taifnâ zeta un wadâ ſchurp un turp, lihds nogahſch beſdibinâ ſewi un ſawus peekritejus.

Bet wiſds laikôs mehſ redſam, kâ tee wihri, kas ir ſtrahdajuſchi tautas labâ, tai papreekſchu eedami un to weſdami pa kreetneem zekeem, ihpaſchi ir bijuſchi firmgalwji. Sirmâs galwinâs labs padohmiſch! Slawenais Sofokles fajereja ſawâ aſtondeſmitâ gadâ ſawu behdu-lugu, kura wehl ſchodeen no wiſeem mahziteem teek apbrihnota. Lihds firmam wezumam Platos rakſtija ſawas gudribas un mahzibas grahmataſ. Wiſu gudrakahs mahzibas Sokrates eepina ſarunaſchana ar ſaweem mahzekeem til ihſi preekſch ſawas nahwes, ſeptindeſmitâ dſihwes-gadâ. Zihzeros ſawas ſlawenakahs runas teiza firmâ wezumâ. A. Humbolds, Ranke, Franklins u. d. z. paſtrahdaja til firmâ wezumâ warenaus gara darbus. Pat ſchodeen wehl lohka firmgalwji ſadſihwes ſtrautus un ſtraumes un gahdâ par tautu ſelſchanu un labklahſchanohs. — Ari ſcho baltu deen' waijadsetu wairak klauſiht firmeem tautas wihreem, nekâ ſchahdeem tahdeem puſkohſlehzjeem un peena-bahrdinahm, kas labpraht laudis grib wadonohht.

Ja nu firmi wihri mahzijufchees un mahzijuſchi, tad ſneegſim ari mehſ zits zitam rohku us nepeekuhſtoſchu, paſtahwigu zenschanohs pehz wiſahm tahm leetahm, kas ir labas un teizamas. — Bet pirms no-ahrdiſim kaiſlibas un paſchmibleſtibas zeetokſchanus, ſewi aiſleegdami, ſawas wahzibas, ſawus truhkumus un ſawu beſpehziibu atſihdami. Brunofmees ar tſchaklibu, zensdamees pehz augſteem mehrkeem, kas wiſai zilwezei ir ſprauſti. Spihdeſim nenosehſibâ, ſewi un ſawu aplahrti apgaifmodami, ſer' un wiſeem taifnibas zetu rahdidami, zits zitu panesdami, pamahzidami, paſlubinadami un labu preekſchſihmi dohdami: tad nemirſtibu ſew un ſawai tautai eemantofim us laiku-laikeem. R. Schiller.

Breekſch miſiones eemakſahs:

No Greeſes draudſes 9 rubl. 55 kap.; no Nurmuiſchas dr. 10 rubl.; no Wentſpils dr. 26 rubl.; no Grohbinas dr. 8 rubl. R. Räder.